

**ადამიანის უფლებათა ევროპული
სასამართლოს 2009 წლის შენიერებულ
განჩინებათა და გადაცევატილებათა
კრებული**

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
ადამიანის უფლებათა ცენტრი**

თბილისი

2010

**SELECTION OF JUDGEMENTS AND DECISIONS
DELIVERED BY THE
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS IN
2009**

**The Supreme Court Of Georgia
Human Rights Centre**

**Tbilisi
2010**

პრეპული შეადგინა და დაამუშავა

ზაზა ბზიშვილია

საქართველოს უზენაუი სასამართლოს
ადამიანის უფლებათა ცენტრი

სტილისტი

თინათინ ქოქაშვილი

დიზაინი

მარია გადაბეჭილი

The Collection was compiled and elaborated in the
Human Rights Centre of the Supreme Court of Georgia by

Zaza Bzishvili

Style Editor

Tinatin Kokrashvili

Designed by

Marika Maghalashvili

ნინამდებარე კრებული წარმოადგენს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს

ადამიანის უფლებათა ცენტრის მიერ ტრადიციად ქცეულ ადამიანის უფლება-
თა ევროპული სასამართლოს განჩინებათა და გადაწყვეტილებათა მოკლე მი-
მოხილვის სახით კიდევ ერთ გამოცემას.

კრებულში 2009 წლის სასამართლოს მიერ განმავლობაში განხილული საქმეე-
ბიდან რეზიუმეს სახით წარმოდგენილია შერჩეული პრეცედენტები კონვენცი-
ის მუხლების ქრონოლოგიის შესაბამისად.

კრებულში თავმოყრილი საქმეები, მათ შორის, კონვენციის 43-ე მუხლის შესა-
ბამისად – დიდი პალატის მიერ განსახილველი საქმეები, დასათაურებულია და
ერთვის განაცხადის ნომერი, რაც შესაძლებელს ხდის შესაბამისი საქმის ადვი-
ლად მოძიებას ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს ვებ-გვერდზე
არსებულ საძიებო სისტემაში. სასამართლოს გადაწყვეტილების მიხედვით, საქმე
ზოგ შემთხვევაში სხვადასხვა საკვანძო დასახელებით არის წარმოდგენილი. იმ
საქმეებზე, სადაც გადაწყვეტილება არ არის საბოლოო და არსებობს დიდი პა-
ლატისათვის მისი გადაცემის მოთხოვნა, განჩინებათა შედეგი პირობითია.

კრებული მკითხველს აწვდის ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა გარემოებანი
მიიჩნია ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ ადამიანის უფლება-
თა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დებულებათა დარღვე-
ვად და რა გარემოებანი – კონვენციის დებულებათა შესაბამისად. ჩგარდა ამი-
სა, კრებულში შეტანილია საქმეები ისეთ საკითხებთან მიმართებით როგორი-
ცაა სასამართლოს იურისდიქცია, პროცედურული უფლებები, სამოქალაქო და
პოლიტიკური უფლებები, სამართლიანი დაკმაყოფილება, გადაწყვეტილებათა
აღსრულება და სხვა.

ყველა განხილული განჩინებისა თუ გადაწყვეტილების სრული ტექსტი შესაძ-
ლებელია მოძიებულ იქნეს ადამიანის უფლებათა სასამართლოს საძიებო სის-
ტემაში.

PREFACE

The present collection is the latest instalment in an annual series prepared by the Human Rights Centre of the Supreme Court of Georgia. It consists of short reviews of selected judgements and decisions from the European Court of Human Rights.

The case laws discussed in this collection are from cases heard by the court in 2009. Summaries of these cases are presented in chronological order, following the Articles of the Convention on Human Rights.

The cases (including non-final judgments, see Article 43 of the Convention) are listed with their name and application number. The two- or three-digit number at the end of each reference line indicates the issue of the Case-Law Information note where the judgment was summarized. Depending on the Court's findings, a case may appear under several keywords. Where a Chamber judgment is not final or a request for referral to the Grand Chamber is pending, the decision to publish the Chamber judgment is provisional. All judgments and admissibility decisions (other than those taken by committees) are available in full text in HUDOC.

The collection provides readers with an overview of cases determined by the court to be in violation of both The Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and otherwise. In addition, it gives an overview of cases regarding jurisdiction, procedural rights, civil and political rights, just satisfaction, execution of judgments, and other matters.

განჩინებები

მუხლი პირველი

სახელმწიფოს ვალდებულება

პირის დაკავება მესამე მხარედ ცნობილ სახელმწიფოში მოპასუხე სახელმწიფოს მიერ გაცემული ხარვეზიანი დაკავების ორდერის საფუძველზე: მოპასუხე სახელმწიფოს და-ეკისრა პასუხისმგებლობა.

სტეფენსი მალტის წინააღმდეგ
Stephens v. Malta (no. 1), no. 11956/07, no. 118

მუხლი 2

მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი სიცოცხლე

სახელმწიფოს დაევალა, წარმოედგინა დასაბუთებული განმარტება კაპრალის მკვლე-ლობასთან დაკავშირებით, რომელიც ჩადენილ იქნა გასამხედროებულ ტერიტორიაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ბეკერი თურქეთის წინააღმდეგ
Beker v. Turkey, no. 27866/03, no. 117

გამოსაფხილებელში უმეთვალყურეოდ დატოვებული დემობილიზებული პირის სპე-ციალური ქამრების გამოყენებით გამოწვეული ასფიქციით დაღუპვა და ამ ფაქტზე არა-ეფექტური გამოძიების წარმოება: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

მოისიევი პოლონეთის წინააღმდეგ
Mojsiejew v. Poland, no. 11818/02, no. 117

ხანგრძლივი დროით მოშიმშილე პატიმრის სიკვდილი: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

ჰოროზი თურქეთის წინააღმდეგ
Horoz v. Turkey, no. 1639/03, no. 117

აპლიკანტის დედისათვის სხეულის დაზიანების მიყენება, რომელმაც გამოიწვია ფატა-ლური შედეგი ოჯახური ძალადობის იმ საქმეზე, რომელზეც სამართალდამცავებისათ-ვის ადრეც იყო ცნობილი მოძალადის დანაშაულებრივი ქმედებების შესახებ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ოპუზი თურქეთის წინააღმდეგ
Opuz v. Turkey, no. 33401/02, no. 120

დიდი რვიანის სამიტის დროს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით ჩატარებული ოპერაციების შედეგად გამოწვეული დემონსტრაციის სიკვდილი: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალტას).

**გიულიანი და გაგიო იტალიის წინააღმდეგ
*Giuliani and Gaggio v. Italy, no. 23458/02, no. 122***

გარდაცვლილის ოჯახმა მკვლელობის ორგანიზებაში დაადანაშაულა მთავარი პროკურორი, მის მიერ მკვლელობის საქმის გამოუძიებლობისა და მასზე ზედამხედველობის განუხორციელებლობის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კოლევი ბულგარეთის წინააღმდეგ
*Kolevi v. Bulgaria, no. 1108/02, no. 124***

სახელმწიფოს პასუხისმგებლობა რკინიგზაზე მომხდარი შემთხვევის გამო და არაეფექტური გამოძიების წარმოება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კალენდერი თურქეთის წინააღმდეგ
*Kalender v. Turkey, no. 4314/02, no. 125***

გამოძიების ეფექტურობა იმ მკვლელობის საქმეებზე, რომლებშიც პოლიციის თანამშრომლები იყვნენ გარეულნი: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

**ვალცეა და მაზერე რუმინეთის წინააღმდეგ
*Velcea and Mazre v. Romania, no. 64301/01, no. 125***

პროკურატურისა და სასამართლოს პასუხისმგებლობა საშიში დამნაშავის დროებითი გათავისუფლებისათვის, რა დროსაც მან სიცოცხლე მოუსპო ორ ადამიანს: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

**მაიორანო და სხვები იტალიის წინააღმდეგ
*Maiorano and Others v. Italy, no. 28634/06, no. 125***

**პოზიტიური ვალდებულებები
ეფექტური გამოძიება**

აპლიკანტის ოჯახის წევრთა სიცოცხლის დაცვის მიზნით იმ პირის წინააღმდეგ სათანადო ზომების გაუტარებლობა, რომელიც მანამდე გასამართლებული იყო მათ მიმართ გამოთქმული მუქარისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ბრანკო ტომასიკი და სხვები ხორვატიის წინააღმდეგ
*Branko Tomasic and Others v. Croatia, no. 46598/06, no. 115***

აპლიკანტის მეუღლის გაუჩინარება, რაც გამოიწვია შინაგან საქმეთა სამინისტროს გადაწყვეტილებამ და რითაც იგი ხელში ჩაუვარდა მის გამტაცებლებს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მედოვა რუსეთის წინააღმდეგ
Medova v. Russia, no. 25385/04, no. 115**

ექიმების სავარაუდო დაუდევრობის შედეგად გარდაცვლილი პირის შესახებ სისხლისა და სამოქალაქო საქმეთა გაჭიანურებული გადადება და მოსამართლეთა ხშირი ცვლა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სილიპი სლოვენიის წინააღმდეგ
Jelih v. Slovenia, no. 71463/01, no. 11**

აპლიკანტის დედისათვის სხეულის დაზიანების მიყენება, რომელმაც გამოიწვია ფატა-ლური შედეგი ოჯახური ძალადობის იმ საქმეზე, რომელზეც სამართალდამცავებისათვის ცნობილი იყო მოძალადის დანაშაულებრივი ქმედებების შესახებ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ოპუზი თურქეთის წინააღმდეგ
Opuz v. Turkey, no. 33401/02, no. 120**

გამოძიების არაეფექტურად წარმართვა თურქეთის მიერ ჩრდილო კვიპროსში წარმოებული სამხედრო მოქმედებების შედეგად კვიპროსელი ბერძნების გაუჩინარების ფაქტზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ვარნავა და სხვები თურქეთის წინააღმდეგ
Varnava and Others v. Turkey, nos. 16064/90 et al., no. 122**

დიდი რვიანის სამიტის დროს უშიშროების სამსახურის თანამშრომლის მიერ დემონსტრაციების ჯგუფზე შეტევისას ერთ-ერთი დემონსტრაციისათვის სასიკვდილო ჭრილობის მიყენების ფაქტზე გამოძიების წარუმართველობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**გიულიანი და გაგიო იტალიის წინააღმდეგ
Giuliani and Gaggio v. Italy, no. 23458/02, no. 122**

1989 წელს ანტიკომუნისტური დემონსტრაციებისას მოკლული ოფიცრის საქმეზე არა-ადეკუატური გამოძიების ჩატარება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**აგაჩე და სხვები რუმინეთის წინააღმდეგ
Agache and Others v. Romania, no. 2712/02, no. 123**

გარდაცვლილის ოჯახმა მკვლელობის ორგანიზებაში დაადანაშაულა მთავარი პროკურორი, მის მიერ მკვლელობის საქმის გამოუძიებლობისა და მასზე ზედამხედველობის განუხორციელებლობის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კოლევი ბულგარეთის წინააღმდეგ
*Kolevi v. Bulgaria, no. 1108/02, no. 124***

სახელმწიფოს ვალდებულება რკინიგზაზე მომხდარი შემთხვევის შედეგად დაღუპულ პირთა საქმესთან დაკავშირებით და აღნიშნულ ფაქტზე არაეფექტური გამოძიების წარმოება: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

**კალენდერი თურქეთის წინააღმდეგ
*Kalender v. Turkey, no. 4314/02, no. 125***

პირის თვითმკვლელობა უფლებამოსილი ორგანოების მიერ მისი გამოსახლების დროს: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

უფლებამოსილი ორგანოების მიერ პირის გამოსახლებისას ჩადენილი თვითმკვლელობის საქმეზე სათანადო გამოძიების ჩაუტარებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მიკაილ მამადოვი აზერბაიჯანის წინააღმდეგ
*Mikayil Mammadov v. Azerbaijan, no. 4762/05, no. 125***

გამოძიების ეფექტურობა პოლიციის მონაწილეობით ჩადენილ მკვლელობათა საქმე-ებზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ვალსეა და მაზერ რუმინეთის წინააღმდეგ
*Velcea and Mazzre v. Romania, no. 64301/01, no. 125***

სასამართლოსა და პროკურატურის ორგანოების პასუხისმგებლობა მძიმე დამნაშავის განთავისუფლების შემდეგ მის მიერ იმავე დღეს ჩადენილი ორი მკვლელობისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

**მაიორანო და სხვები იტალიის წინააღმდეგ
*Maiorano and Others v. Italy, no. 28634/06, no. 125***

რუმინეთში არსებული რეჟიმის დამხობამდე, 1989 წლის დეკემბერში კომუნისტური რეჟიმის მოწინააღმდეგე დემონსტრაციების დარბევის ფაქტზე გამოძიების გაჭიანურება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სანდრუ და სხვები რუმინეთის წინააღმდეგ
*Candru and Others v. Romania, no. 22465/03, no. 125***

მე-2 მუხლის მე-2 ნაწილი

ძალის გამოყენება

დიდი რვიანის სამიტის დროს უსაფრთხოების ძალების მიერ დემონსტრანტის მიმართ განხორციელებული ფატალური გასროლა: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

გიულიანი და გაგიო იტალიის წინააღმდეგ
Giuliani and Gaggio v. Italy, no. 23458/02, no. 122

მუხლი 3

არაადამიანური და დამამცირებელი მოპყრობა ან დასჯა

აპლიკანტი გინეკოლოგიური შემოწმების მიზნით უშიშროების სამა თანამშრომელმა იძულებით წაიყვანა და შებოჭა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ფილიზ უიანი თურქეთის წინააღმდეგ.
Filiz Uyan v. Turkey, no. 7496/03, no. 115

სრულწლოვანთა სასჯელადსრულების დაწესებულებაში არასრულწლოვნის დროებითი დაკავება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

გუვეჩი თურქეთის წინააღმდეგ.
Güvez v. Turkey, no. 70337/01, no. 115

ფსიქიურად მძიმედ დაავადებულ, წინასწარ პატიმრობაში მყოფი პირისათვის გაწეული არასათანადო სამედიცინო დახმარება და პატიმრობის პირობები: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სტავომირ მუსიატი პოლონეთის წინააღმდეგ.
Sławomir Musiai v. Poland, no. 28300/06, no. 115

წინასწარი პატიმრობა არასამართლიან და დამამცირებელ პირობებში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

რამიშვილი და კოხრეიძე საქართველოს წინააღმდეგ.
Ramishvili and Kokhreidze v. Georgia, no. 1704/06, no. 115

მშვიდობიანი დემონსტრაციის დაშლის მიზნით პოლიციის მიერ გადამეტებული ძალის გამოყენება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სამუთ კარაბულუთი თურქეთის წინააღმდეგ.
Samvet Karabulut v. Turkey, no. 16999/04, no. 115

ეპილეფსიით მძიმედ დაავადებული პატიმრისათვის არასათანადო სამედიცინო დახმარების განევა, რის გამოც იგი იძულებული იყო, მინდობოდა თანამოსაკნეთა პირველად დახმარებას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

კაპრიკოვსკი პოლონეთის ნინააღმდეგ.
Kaprykowski v. Poland, no. 23052/05, no. 116

პოლიციელთა სისასტიკე და არაეფექტური გამოძიების წარმოება წაყენებულ ბრალდებებთან დაკავშირებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

ტომა რუმინეთის ნინააღმდეგ.
Toma v. Romania, no. 42716/02, no. 116

ტერორიზმში შემჩნეულ უცხოელ მოქალაქეთა განუსაზღვრელი ვადით დაკავება: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

ა და სხვები გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ.
A. and Others v. the United Kingdom, no. 3455/05, no. 116

გამოსაფხილებელი ცენტრის თანამშრომელი მამაკაცების მიერ აპლიკანტი ქალბატონის გაშიშვლებისა და სპეციალური ქამრების მეშვეობით 10 საათის განმავლობაში დაკავების ფაქტზე არაეფექტური გამოძიება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ა ვიკტორკო პოლონეთის ნინააღმდეგ.
A Wiktorko v. Poland, no. 14612/02, no. 117

ხელისუფლების ორგანოების უუნარობა, მიეღოთ შესაბამისი ზომები აპლიკანტისა და მისი ოჯახის წევრების ოჯახური ძალადობისაგან დასაცავად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ოპუზი თურქეთის ნინააღმდეგ
Opuz v. Turkey, no. 33401/02, no. 120

თავშესაფრის მაძიებელი პირის დაკავებისას არსებული პირობები: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ს.დ. საბერძნეთის ნინააღმდეგ
S.D. v. Greece, no. 53541/07, no. 120

პატიმრის ხშირი გადაყვანა, მოთავსება ერთადგილიან საკანში და ჩხრეკა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ხიდერი საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Khider v. France, no. 39364/05, no. 121

მკაცრი რეჟიმის პირობებში მოთავსებული სუსტი ჯანმრთელობის მქონე პატიმრისათვის არასათანადო სამედიცინო მკურნალობის ჩატარება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გრორი ალბანეთის ნინააღმდეგ
Grori v. Albania, no. 25336/04, no. 121**

საპატიმრო ადგილებში სავარაუდოდ გადატვირთული საკნები და არასაკმარისი „პირადი სივრცე“: მიჩნეულ იქნა დარღვევად/ არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**სულეიმანოვიჩი იტალიის ნინააღმდეგ
Sulejmanovic v. Italy, no. 22635/03, no. 121**

აპლიკანტის გახანგრძლივებულ პატიმრობაში ყოფნისას არსებული პირობების შესაბამისობა მის ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**პრენციპე მონაკოს ნინააღმდეგ
Prencipe v. Monaco, no. 43376/06, no. 121**

ხელისუფლების წარმომადგენელთა უმოქმედობა რეალური პრობლემების არსებობისას ჩრდილოეთ კვიპროსში თურქეთის მიერ 1974 წელს წარმოებული საბრძოლო მოქმედებების დროს უგზო-უკვლოდ დაკარგული კვიპროსელი ბერძნების გაუჩინარების საქმეებთან დაკავშირებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ვარნავა და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
Varnava and Others v. Turkey, nos. 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90,
16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 and 16073/90, nos. 104 and 110**

გადატვირთული საკნები ციხეში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ორჩოვსკი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Orchowski v. Poland, no. 17885/04, no. 123**

პოლიციაში პატიმრობისას არაადამიანური მოპყრობა და ხელისუფლების ორგანოების არაეფექტური საპასუხო ქმედება აღნიშნულთან მიმართებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**იუსუფ გესერი თურქეთის ნინააღმდეგ
Yusuf Geser v. Turkey, no. 21790/04, no. 125**

პოლიციის ოფიცირებმა და საავადმყოფოს ექიმებმა ვერ უზრუნველყოვეს სათანადო დახმარებით თავდასხმის შედეგად უგონო მდგომარეობაში მყოფი დაზარალებული და მითითებული ფაქტი სათანადოდ არ იქნა გამოძიებული: მიჩნეულ იქნა დარღვევებად.

**დენის ვასილიევი რუსეთის ნინააღმდეგ
Denis Vasilyev v. Russia, no. 32704/04, no. 125**

**პოზიტიური ვალდებულებები
ეფექტური გამოძიება**

პოლიციელთა სისასტიკის შედეგად პირისათვის მიყენებული ზიანის არასათანადოდ შეფასება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ირიბარენ პინილოსი ესპანეთის ნინააღმდეგ
Iribarren Pinillos v. Spain, no. 36777/03, no. 115**

პოლიციელთა სისასტიკე და საქმის არასათანადოდ გამოძიება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ტომა რუმინეთის ნინააღმდეგ
Toma v. Romania, no. 42716/02, no. 116**

ცეხეებში სამედიცინო დახმარების სტრუქტურული არაადეკვატურობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ღავთაძე საქართველოს ნინააღმდეგ
Ghvartadze v. Georgia, no. 23204/07, no. 117**

ხელისუფლების ორგანოების უუნარობა, მიეღოთ შესაბამისი ზომები აპლიკანტისა და მისი ოჯახის წევრების ოჯახური ძალადობისაგან დასაცავად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ოპუზი თურქეთის ნინააღმდეგ
Opuz v. Turkey, no. 33401/02, no. 120**

ხელისუფლების ორგანოების უმოქმედობა, რის გამოც აპლიკანტზე თავდამსხმელთა წინააღმდეგ წარმოებულ სისხლის სამართლის საქმეზე ხანდაზმულობის ვადები იქნა გაშვებული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ბეგანოვიჩი ხორვატიის ნინააღმდეგ
Beganović v. Croatia, no. 46423/06, no. 120**

ოჯახური ძალადობისაგან სათანადოდ დაცვის შეუძლებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ე.ს. და სხვები სლოვაკეთის ნინააღმდეგ
E.S. and Others v. Slovakia, no. 8227/04, no. 122**

პოლიციაში პატიმრობისას არაადამიანური მოპყრობა და ხელისუფლების ორგანოების არაეფექტური საპასუხო ქმედება აღნიშნულთან მიმართებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**იუსუფ გესერი თურქეთის ნინააღმდეგ
Yusuf Geser v. Turkey, no. 21790/04, no. 125**

პოლიციის ოფიცრებმა და საავადმყოფოს ექიმებმა ვერ უზრუნველყვეს სათანადო დახმარებით თავდასხმის შედეგად უგონო მდგომარეობაში მყოფი დაზარალებული და აღნიშნული ფაქტი სათანადოდ არ იქნა გამოძიებული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

დენის ვასილიევი რუსეთის ნინააღმდეგ
Denis Vasilyev v. Russia, no. 32704/04, no. 125

განდევნა (დეპორტაცია)

არაადამიანური მოპყრობის საშიშროება ტერორიზმში მსჯავრდებული პირის ტუნისში დეპორტაციის შემთხვევაში, რომელიც დაუსწრებლად გაასამართლეს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ბენ ხემაისი იტალიის ნინააღმდეგ
Ben Khemais v. Italy, no. 246/07, no. 116

არაადამიანური მოპყრობის საშიშროება ირანში ან ერაყში დეპორტაციის შემთხვევაში: დეპორტაცია მიჩნეულ იქნებოდა დარღვევად.

აბდოლხანი და კარიმნია თურქეთის ნინააღმდეგ
Abdolkhani and Karimnia v. Turkey, no. 30471/08, no. 122

საფრანგეთში ტერორიზმისათვის გასამართლებული პირის ალჟირში დეპორტაცია: დეპორტაცია მიჩნეულ იქნებოდა დარღვევად.

დაუედი საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Daoudi v. France, no. 19576/08, no. 125

გუბლი 5

მე-5 მუხლის პირველი ნაწილი

პირის თავისუფლება

არაეფექტური გამოძიების წარმოება იმ დაუსაბუთებელ ბრალდებასთან დაკავშირებით, რომელიც შეეხება უგზო-უკვლოდ დაკარგული კვიპროსელი ბერძნების გაუჩინარების ფაქტს, ვინც შესაძლებელი იყო, დაეკავებინა თურქეთის მხარეს 1974 წელს მათ მიერ ჩრდილო კვიპროსში წარმოებული სამხედრო მოქმედებების დროს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ვარნავა და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
Varnava and Others v. Turkey, nos. 16064/90 et al., no. 122

თავისუფლების აღკვეთა

აპლიკანტის წინააღმდეგ აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობის გამოყენება იმ ვა-
დაზე მეტი ხნით, ვიდრე ეს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების შესახებ გადაწყვეტი-
ლებით იყო გათვალისწინებული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მ. გერმანიის წინააღმდეგ
*M. v. Germany, no. 19359/04, no. 111***

კანონიერი დაკავება ან დაპატიმრება

მოწმის დაპატიმრება მის ძებნილ ძმაზე ზენოლის მიზნით და არასაკმარისი საფუძველი
წინასწარი პატიმრობის გამოყენებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გიორგი ნიკოლაიშვილი საქართველოს წინააღმდეგ
*Giorgi Nikolaishvili v. Georgia, no. 37048/04, no. 115***

დეპორტაციის მიზნით დაკავებისას აპლიკანტის თავშესაფრის მაძიებლის სტატუსის
გაუთვალისწინებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ს.დ. საბერძნეთის წინააღმდეგ
*S.D. v. Greece, no. 53541/07, no. 120***

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც პატიმრობის შესახებ უკა-
ნონო ბრძანება არ გაუქმდა და საქმე გადაიგზავნა სასამართლოში განსახილველად:
არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**მოორენი გერმანიის წინააღმდეგ
*Mooren v. Germany, no. 11364/03, no. 108***

საერთაშორისო სამართლის პრინციპებზე დაყრდნობით მიღებული გადაწყვეტილება,
რომელიც გამომდინარეობდა იმ საერთაშორისო შეთანხმებიდან, რაც მოპასუხე სახელ-
მწიფოში არ იყო ძალაში შესული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გრორი ალბანეთის წინააღმდეგ
*Grori v. Albania, no. 25336/04, no. 121***

პედოფილის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება, სოციალური დაცვის ინ-
ტერესებიდან გამომდინარე: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**დე შეფერი ბელგიის წინააღმდეგ
*De Schepper v. Belgium, no. 27428/07, no. 123***

იმუნიტეტის მქონე მაღალი რანგის ოფიციალური პირების დაკავება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კოლევი ბულგარეთის ნინააღმდეგ
*Kolevi v. Bulgaria, no. 1108/02, no. 124***

აპლიკანტის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობის გამოყენება იმ ვადაზე მეტი ხნით, ვიდრე ეს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების შესახებ გადაწყვეტილებით იყო გათვალისწინებული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მ. გერმანიის ნინააღმდეგ
*M. v. Germany, no. 19359/04, no. 125***

მე-5 მუხლის პირველი ნაწილის „f“ ქვეპუნქტი

ექსტრადიცია ან განდევნა

ტერორიზმში ეჭვმიტანილი უცხოელი მოქალაქის განუსაზღვრელი ვადით დაკავება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ა. და სხვები გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
*A. and Others v. the United Kingdom, no. 3455/05, no. 116***

იმ უცხოელის ხანგრძლივი ვადით დაკავება (ოთხ წლამდე), რომელმაც უარი განაცხადა განდევნის შესახებ ბრძანების შესრულებაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მიკოლენკო ესტონეთის ნინააღმდეგ
*Mikolenko v. Estonia, no. 10664/05, no. 123***

მე-5 მუხლის მე-3 ნაწილი

დაკავებული ან დაპატიმრებული პირის ვითომდა დაუყოვნებელი წარდგენა მოსამართლის ან სხვა, კანონით უფლებამოსილი თანამდებობის პირისათვის

არასრულწლოვანთა დაკავება ოთხი დღისა და 9 საათის განმავლობაში სასამართლოში წარდგენამდე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**იპეკი და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
*Ipek and Others v. Turkey, nos. 17019/02 and 30070/02, no. 116***

აპლიკანტის სასამართლოში წარდგენა მისი დაკავებიდან ოცი დღის შემდეგ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ტომა რუმინეთის ნინააღმდეგ
*Toma v. Romania, no. 42716/02, no. 116***

წინასწარი პატიმრობის ხანგრძლივობა

არასრულწლოვნის დაპატიმრება მოზრდილთა დაწესებულებაში ოთხ-ნახევარი წლის განმავლობაში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გიუვერი თურქეთის წინააღმდეგ
Güvez v. Turkey, no. 70337/01, no. 115**

ეროვნულ კანონმდებლობაში იმ განსაკუთრებულ გარემოებებზე შესაბამისი მითითების არ არსებობა, თუ რა შემთხვევაში არის შესაძლებელი გამონაკლისის სახით კანონით გათვალისწინებულ ვადებზე მეტი ხნით წინასასამართლო პატიმრობის გამოყენება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კრეჯჩირი ჩეხეთის წინააღმდეგ
Krejčík v. the Czech Republic, nos. 39298/04 and 8723/05, no. 117**

წინასწარი პატიმრობის ხანგრძლივი ვადით გამოყენებისათვის სათანადო საფუძვლის არარსებობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**პრენციპე მონაკოს წინააღმდეგ
Prencipe v. Monaco, no. 43376/06, no. 121**

**განთავისუფლება განაჩენის მოლოდინში
სასამართლოში გამოცხადების უზრუნველყოფის საშუალებები**

ზღვის დაბინძურების საქმეზე გემის კაპიტნის გირაოთი განთავისუფლებისათვის გარკვეული ოდენობის თანხის შეტანის ვალდებულება: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**მანგოურასი ესპანეთის წინააღმდეგ
Mangouras v. Spain, no. 12050/04, nos. 115 and 120**

მე-5 მუხლის მე-4 ნაწილი

საპროცესო მოქმედებების განხორციელება

მხარეს არ გადაეცა დაპატიმრების კანონიერების დამადასტურებელი საქმის მასალები, სახელმწიფო უშიშროების მიზნებიდან გამომდინარე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად/ არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ა. და სხვები გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ
A. and Others v. the United Kingdom, no. 3455/05,
no. 116**

თავშესაფრის მაძიებლისათვის, რომლის წინააღმდეგაც მიმდინარეობდა განდევნის საქმის წარმოება, დაცვის არანაირი საშუალების არარსებობა დაკავების კანონიერების შესახებ გადაწყვეტილების გადასასინჯად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ს.დ. საბერძნეთის წინააღმდეგ
S.D. v. Greece, no. 53541/07, no. 120**

დაკავების კანონიერების შესამონმებლად საქმის მასალებზე ხელმიუნვდომლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მოორენი გერმანიის წინააღმდეგ
Mooren v. Germany, no. 11364/03, no. 121**

გადაწყვეტილების დაჩქარებული გადასინჯვა

წინასწარი პატიმრობის კანონიერების შემონმების დაუსაბუთებელი და გაჭიანურებული დაყოვნება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ტომა რუმინეთის წინააღმდეგ
Toma v. Romania, no. 42716/02, no. 116**

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც დაპატიმრების შესახებ უკანონო ბრძანების გაუქმების ნაცვლად საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაბრუნდა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მოორენი გერმანიის წინააღმდეგ
Mooren v. Germany, no. 11364/03, no. 121**

გადაწყვეტილების გადასინჯვის პროცესუალური გარანტიები

დამამცირებელ და უსამართლო პირობებში წინასწარი პატიმრობის შესახებ გადაწყვეტილების კანონიერების გადასინჯვა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**რამიშვილი და კოხრეიძე საქართველოს წინააღმდეგ
Ramishvili and Kokhreidze v. Georgia, no. 1704/06, no. 115**

უზენაესმა სასამართლომ არ განიხილა საქმე, როდესაც თავისუფლების აღკვეთა არ შეესაბამებოდა კონვენციის მოთხოვნებს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად

**კრეჯჩირი ჩეხეთის წინააღმდეგ
Krejčíkovi v. the Czech Republic, nos. 39298/04 and 8723/05, no. 117**

მუხლი 6

მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის გამოყენება (სამოქალაქო საქმეებზე)

მოსამართლის ნინააღმდეგ აღძრული დისციპლინური საქმის ნარმოება ე.ნ. *Vilho Eskelin* ტესტის გამოყენებისათვის: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**ოლუჯიჩი ხორვატიის ნინააღმდეგ
Olužić v. Croatia, no. 22330/05, no. 116**

გარემოს დაცვის ადგილობრივმა ორგანიზაციამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება, რომელიც თვისებრივად განსხვავდებოდა *actio popularis* მოთხოვნებისაგან: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

***L'Erabliure A.S.B.L* პელგიის ნინააღმდეგ
L'Erabliure A.S.B.L. v. Belgium, no. 49230/07, no. 116**

საკასაციო საჩივარის შეტანის თაობაზე მოთხოვნა გენერალური პროკურორისადმი: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**გოროუ საბერძნეთის ნინააღმდეგ
Gorou v. Greece (no. 2), no. 12686/03, no. 117**

სასამართლოსადმი ვითომდა ხელმისაწვდომობა იმ ადმინისტრაციული გადაწყვეტილების გასაჩივრების მიზნით, რომლითაც შეწყდა აპლიკანტის უმუშევართა პროგრამაში მონაწილეობა: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**მენდელი შვედეთის ნინააღმდეგ
Mendel v. Sweden, no. 28426/06, no. 118**

ეროვნული პარლამენტის შიდა ინსტიტუტები აღჭურვილი არიან სასამართლო უფლებამოსილებით მისი აპარატის თანამშრომლების მიმართ: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**სავინო და სხვები იტალიის ნინააღმდეგ
Savino and Others v. Italy, nos. 17214/05, 20329/05 and 42113/04, no. 118**

იძულების ღინისძიებათა პროცედურა: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**მიკალეფი მალტის ნინააღმდეგ
Micallef v. Malta, no. 17056/06, no. 123**

სასამართლოსადმი ხელმისაწვდომობა

პარლამენტის წევრისათვის იმუნიტეტის მინიჭება, მის მიერ პრესისათვის მიცემული განცხადებებისათვის, რომლებიც მან არასამსახურებრივი მიზნებიდან გამომდინარე გააკეთა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

*C.G.I.L. და კოფერატი იტალიის წინააღმდეგ
C.G.I.L. and Cofferati v. Italy, no. 46967/07, no. 116*

სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრის დაუშვებლობის შესახებ, ვინაიდან სააპელაციო საჩივარი ეყრდნობოდა სადავო გადაწყვეტილებას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

*L'Erabliure A.S.B.L ბელგიის წინააღმდეგ
L'Erabliure A.S.B.L. v. Belgium, no. 49230/07, no. 116*

სასამართლოსადმი ვითომდა ხელმისაწვდომობა იმ ადმინისტრაციული გადაწყვეტილების გასაჩივრებისათვის, რომლითაც შეწყდა აპლიკანტის უმუშევართა პროგრამაში მონაწილეობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

*კ.ჳ. და სხვები სლოვაკიის წინააღმდეგ
K.H. and Others v. Slovakia, no. 32881/04, no. 118*

აპლიკანტებს არ მიეცათ საშუალება, სათანადოდ ყოფილიყვნენ წარმოდგენილნი სასამართლოში, ვინაიდან ხელისუფლების წარმომადგენლებმა საქმის შედეგისათვის მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულებები მათთვის ხელმიუწვდომელი გახადეს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

*მენდელი შვედეთის წინააღმდეგ
Mendel v. Sweden, no. 28426/06, no. 118*

სასამართლების უარი აპლიკანტის კომპანიის მიერ ელექტრონული ვერსიით შეტანილი სარჩელის განხილვაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

*Lawyer Partners, a.s სლოვაკიის წინააღმდეგ
Lawyer Partners, a.s., v. Slovakia, nos. 54252/07 et al., no. 120*

არასრულწლოვანთა მიმართ სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადის გამოყენება, რის გამოც მათ არ მიეცათ თავიანთი უფლებების დაცვის საშუალება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

*სტაგნო ბელგიის წინააღმდეგ
Stagno v. Belgium, no. 1062/07, no. 121*

პატიმრობის უსაფრთხოების განსაკუთრებულ ზონაში მყოფი პირისათვის, რომელიც ცდილობდა განეხორციელებინა თავისი სამოქალაქო უფლებები, სასამართლო იყო ხელ-მიუწვდომელი: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ენეა იტალიის წინააღმდეგ
Enea v. Italy, no. 74912/01, no. 122

მეპაიეთა უმცირესობას არ მიეცა საშუალება, გაესაჩივრებინა უმრავლესობაში მყოფ მეპაიეთა გადაწყვეტილება კომპანიის ლიკვიდაციის შესახებ იმის გამო, რომ სასამართლომ მითითებული გადაწყვეტილება სამეწარმეო რეესტრში გაატარა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

კოჰლჰოფერი და მინარიკი ჩეხეთის წინააღმდეგ
Kohlhofer and Minarik v. the Czech Republic, nos. 32921/03, 28464/04 and 5344/05, no. 123

სასამართლომ საქმის გარემოებები სათანადოდ არ გამოიკვლია იმ საქმეზე, რომელიც შეეხებოდა მასწავლებლისათვს გაკვეთილების ჩატარებაზე უარის თქმას ერესული რელიგიური მოსაზრებების გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ლომბარდი ვალაური იტალიის წინააღმდეგ
Lombardi Vallauri v. Italy, no. 39128/05, no. 123

საქმის სამართლიანი განხილვა

ექსპერტის დაკითხვაზე უარი იმ საქმეზე, რომელიც შეეხებოდა სქესის შეცვლის ოპერაციისათვის გადასახდელი თანხის ოდენობას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

შლუმბფი შვეიცარიის წინააღმდეგ.
Schlumpf v. Switzerland, no. 29002/06, no. 115

საკასაციო საჩივრის შეტანაზე უარი: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

გოროუ საბერძნეთის წინააღმდეგ.
Gorou v. Greece (no. 2), no. 12686/03, no. 117

უზენაესმა სასამართლომ კანონის ნორმები განმარტა არსებითად განსხვავებულად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

იორდან იორდანოვი და სხვები ბულგარეთის წინააღმდეგ.
Iordan Iordanov and Others v. Bulgaria, no. 23530/02, no. 121

ბრალდებულის ან მისი ადვოკატისათვის სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვის თარიღის შეუტყობინებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

მაკსიმოვი აზერბაიჯანის წინააღმდეგ.
Maksimov v. Azerbaijan, no. 38228/05, no. 123

მხარეთა თანასწორობა

პროკურატურის სამსახურის მიერ შეტანილი სამოქალაქო სარჩელი: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

ბაცანინა რუსეთის წინააღმდეგ
Batsanina v. Russia, no. 3932/02, no. 119

კერძო დაწესებულებისათვის სახელმწიფოს მიერ განეული პრეფერენციალური მოპყრობა, რაც გამოიხატა საქმის წარმოების ვადების შემცირებაში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

Varnima Corporation International S.A საბერძნეთის წინააღმდეგ
Varnima Corporation International S.A. v. Greece, no. 48906/06, no. 119

საქმის საჯაროდ განხილვა

საქმის განხილვისას საჯაროობის წესების დარღვევა იმ საქმეზე, რომელიც შეეხებოდა სქესის შეცვლის ოპერაციისათვის გადასახდელი თანხის ოდენობას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

შლუმპფი შვეიცარიის წინააღმდეგ.
Schlumpf v. Switzerland, no. 29002/06, no. 115

საქმის ზეპირი მოსმენა

პირველი და ბოლო ინსტანციების სასამართლოებმა საქმის ზეპირ განხილვაზე უარი თქვეს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

კოოტუმპელი ავსტრიის წინააღმდეგ
Koottummel v. Austria, no. 49616/06, no. 125

გონივრული ვადა

საქმის გაჭიანურებული განხილვის შედეგად ე.წ. „პინტოს“ კანონის შესაბამისად დაგვიანებული და არაადეკვატური კომპენსაციის მიკუთვნება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სიმალდონე იტალიის წინააღმდეგ
Simaldone v. Italy, no. 22644/03, no. 117

საზედამხედველო წესით საქმის განმეორებით განხილვა, რამაც გამოიწვია მისი განხილვის მნიშვნელოვანი გაჭიანურება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სვეტლანა ორლოვა რუსეთის წინააღმდეგ
Svetlana Orlova v. Russia, no. 4487/04, no. 121**

დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასამართლო

აპლიკანტისათვის შეურაცხყოფის მიყენება პრესისათვის მიცემულ ინტერვიუში, რაც მოხდა საქმის განხილვამდე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ოლუჯიჩი ხორვატიის წინააღმდეგ
Olujić v. Croatia, no. 22330/05, no. 116**

ეროვნული პარლამენტის იმ შიდა ინსტიტუტების დამოუკიდებლად და მიუკერძოებლად მოქმედება, რომლებიც აღჭურვილნი არიან სასამართლო უფლებამოსილებით მისი აპარატის თანამშრომლების მიმართ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სავინო და სხვები იტალიის წინააღმდეგ
Savino and Others v. Italy, nos. 17214/05, 20329/05 and 42113/04, no. 118**

სააპელაციო სასამართლომ არ შეაჩერა წარმოება იმ საქმეზე, რომელზეც, აცილების საფუძვლების არსებობის გამო, მოსამართლე ჩამოცილებულ იქნა საქმის განხილვას: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**Procedo Capital Corporation ხორვეგიის წინააღმდეგ
Procedo Capital Corporation v. Norway, no. 3338/05, no. 122**

კანონით გათვალისწინებული უფლების არარსებობა მოსამართლის აცილებისათვის, მისი ამავე საქმეში მონაწილე ადვოკატთან ოჯახური კავშირის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მიკალეფი მალტის წინააღმდეგ
Micallef v. Malta, no. 17056/06, no. 123**

იმ სასამართლოს მიკერძოებულად მოქმედება, რომლის თავმჯდომარესაც აპლიკანტის წინააღმდეგ შეტანილი ჰქონდა საჩივარი სისხლის სამართლის საქმის აღძვრის თაობაზე: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**პარლოვ-ტკალიჯიჩი ხორვატიის წინააღმდეგ
Parlov-Tkalcić v. Croatia, no. 24810/06, no. 125**

**მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის გამოყენება
(სისხლის სამართლის საქმეებზე)**

პარლამენტის წევრის სისხლის სამართლის საქმეზე პასუხისმგებაში მიცემა, მისი იმუნიტეტის მიუხედავად: მე-6 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**კარტი თურქეთის ნინააღმდეგ
Kart v. Turkey, no. 8917/05, no. 125**

სასამართლოსადმი მიმართვის უფლება

სისხლის სამართლის საქმის წარმოებისას დაშვებული უხეში დარღვევების გამო საზედამხედველო წესით საბოლოო გადაწყვეტილების გაუქმება: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ლენსკაია რუსეთის ნინააღმდეგ
Lenskaya v. Russia, no. 28730/03, no. 115**

პარლამენტის წევრის სისხლის სამართლის საქმეზე პასუხისმგებაში მიცემა, მისი იმუნიტეტის მიუხედავად: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**კარტი თურქეთის ნინააღმდეგ
Kart v. Turkey, no. 8917/05, no. 125**

სასამართლოსადმი ხელმისაწვდომობა

უცხოური ასოციაციის დავალდებულება, სათავო ოფისის თანხმობის გარეშე პრეფექტურაში გაეკეთებინა განცხადება საქმის სასამართლო განხილვაში მონაწილეობის თაობაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ისლამური მსოფლიო ლიგა და ისლამური დახმარების მსოფლიო
ორგანიზაცია საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Ligue du monde islamique and Organisation islamique mondiale du secours islamique v. France, no. 36497/05, no. 115**

სასამართლომ ბრალდებულს არ შეატყობინა ცვლილება საკასაციო საჩივრის შეტანის ვადაში, მას შემდეგ, რაც მის დაცვაზე უარი განაცხადეს იურიდიული დახმარების იურისტებმა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კულიკოვსკი პოლონეთის ნინააღმდეგ
ანტონიჩელი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Kulikowski v. Poland, no. 18353/03, no. 119
Antonicelli v. Poland, no. 2815/05, no. 119**

სასამართლოსადმი ხელმისაწვდომობის უფლების დარღვევა, სასამართლოს გადაწყვეტილების მომლოდნე პირის საქმის განუხილველობის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

დავრანი თურქეთის ნინააღმდეგ
Davran v. Turkey, no. 18342/03, no. 124

საქმის სამართლიანი განხილვა

ასიზების (მსაჯულების) სასამართლოს გადაწყვეტილება განსასჯელის დამნაშავედ ცნობის შესახებ დაუსაბუთებელი იყო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილვებად გადაეცა დიდ პალატას).

თექსეთი ბელგიის ნინააღმდეგ
Taxquet v. Belgium, no. 926/05, nos. 115 and 120

არასრულწლოვანი ბრალდებული ვერ იქნა სასამართლოში სათანადოდ წარმოდგენილი და არ მიეცა მის მიმართ განსახილველ საქმეზე ეფექტური მონაწილეობის საშუალება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

გუვეჩი თურქეთის ნინააღმდეგ
Güvez v. Turkey, no. 70337/01, no. 115

სასამართლომ გამოიყენა საიდუმლო ოპერაციების შედეგად მიღებული მტკიცებულებები: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

ბუკოვი რუსეთის ნინააღმდეგ
Bykov v. Russia, no. 4378/02, no. 117

სასამართლომ საქმის არსებითად განხილვისას დაარღვია საჯაროობის წესები: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

იგუალ კოლი ესპანეთის ნინააღმდეგ
Igual Coll v. Spain, no. 37496/04, no. 117

პოლიციის მიერ განხორციელებული უკანონო ოპერაციისას ამოღებული მტკიცებულების საფუძველზე პირის პასუხისმგებაში მიცემა: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

ლი დავისი ბელგიის ნინააღმდეგ
Lee Davies v. Belgium, no. 18704/05, no. 121

საკანონმდებლო ცვლილება, რომლითაც აპლიკანტს წაერთვა მნიშვნელოვანი უპირატესობა, რაც საქმის გამარტივებული წესით განხილვისას ჰქონდა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სკოპოლა იტალიის ნინააღმდეგ
Scoppola v. Italy (no. 2), no. 10249/03, no. 122

გადაწყვეტილება საქმის შეწყვეტის შესახებ, რომელიც მიიღო სასამართლომ პირის ან მისი ადვოკატის გამოუცხადებლობის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კარი-პეკა პიეტილანენი ფინეთის ნინააღმდეგ
Kari-Pekka Pietiläinen v. Finland, no. 13566/06, no. 122**

იძულებით მიღებული აღიარებითი ჩვენების საქმეზე გამოყენება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**იუსუფ გესერი თურქეთის ნინააღმდეგ
Yusuf Geser v. Turkey, no. 21790/04, no. 125**

გონივრული ვადა

პოლიციის მიერ ჩადენილი სასტიკი ქმედება და აღნიშნულისათვის პასუხისმგებელ პირთა საკითხის გადაწყვეტისას საქმის გაჭიანურებული განხილვა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ირიბარენ პინილოსი ესპანეთის ნინააღმდეგ
Iribarren Pinillos v. Spain, no. 36777/03, no. 115**

დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასამართლო

ბანკის საზედამხედველო ორგანოების საგამოძიებო, სასამართლო და ბრალდების ფუნქციებს შორის ცალსახა განსხვავების არარსებობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**დუბუს ს.ა საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Dubus S.A. v. France, no. 5242/04, no. 120**

კანონით დადგენილი ტრიბუნალი

საკმარისი სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე არაპროფესიონალი მოსამართლეების სისხლის სამართლის საქმის განმხილველ მოსამართლეთა შემადგენლობაში შეყვანა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ფანჯიკიძე და სხვები საქართველოს ნინააღმდეგ
Pandjikidze and Others v. Georgia, no. 30323/02, no. 123**

მე-6 მუხლის მე-3 ნაწილი

დაცვის უფლება

აპლიკანტისათვის მისი სააპელაციო საჩივრის განხილვა კანონით დადგენილი წესით არ შეუტყობინებიათ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სიბგატულინი რუსეთის ნინააღმდეგ
Sibgatullin v. Russia, no. 32165/02, no. 118**

მე-6 მუხლის მე-3 ნაწილის „c“ ქვეპუნქტი

პირის უფლება, პირადად დაიცვას თავი

ბრალდებულისათვის სააპელაციო სასამართლოში წასვლაზე უარის თქმა, სადაც იხილებოდა მისი ბრალდების საქმე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სობოლევსკი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Sobolewski v. Poland (no. 2), no. 19847/07, no. 120**

პირის დაცვა იურიდიული დახმარების აღმოჩენის გზით

საქმის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება, რომელიც მიიღო სასამართლომ პირის ან მისი ადვოკატის გამოუცხადებლობის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კარი-პეკა პიეტილანენი ფინეთის ნინააღმდეგ
Kari-Pekka Pietiläinen v. Finland, no. 13566/06, no. 122**

პოლიციაში დაკავებისას ადვოკატის გარეშე პირის მიერ მიცემული აღიარებითი ჩვენების მტკიცებულების სახით გამოყენება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**პიჩალნიკოვი რუსეთის ნინააღმდეგ
Pishchalnikov v. Russia, no. 7025/04, no. 122**

არასაკმარისი ურთიერთობა იურიდიული დახმარების ადვოკატთან, რომელიც სხვა ადვოკატის მიერ წარმოდგენილი პოზიციის მიხედვით იცავდა აპლიკანტს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**სახნოვსკი რუსეთის ნინააღმდეგ
Sakhnovskiy v. Russia, no. 21272/03, no. 122**

პატიმრობაში მყოფი იმ ბრალდებულისათვის ადვოკატთან შეხვედრაზე უარი, რომელიც იყენებდა დუმილის უფლებას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**დაიანანი თურქეთის ნინააღმდეგ
Dayanan v. Turkey, no. 7377/03, no. 123**

მე-6 მუხლის მე-3 ნაწილის „d“ ქვეპუნქტი

მოწმეთა დაკითხვა

ბრალდებულის მოთხოვნის მიუხედავად, არ დაიკითხა ანონიმური მოწმე, ასევე საქმის განმხილველმა მოსამართლემ არ განიხილა მოწმის მიერ მიცემული ჩვენების დამაჯერებლობის საკითხი: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**თექსეტი ბელგიის ნინააღმდეგ
Taxquet v. Belgium, no. 926/05, nos. 115 and 120**

მუხლი 7

მე-7 მუხლის პირველი ნაწილი

Nullum crimen sine lege

შეფარდებული სასჯელი მიჩნეულ იქნა დაუსაბუთებლად, ვინაიდან ეფუძნებოდა იმ დებულებებს, რომლებიც კანონად არ არის მიჩნეული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სუდ ფონდი ს.რ.ლ წინააღმდეგ
Sud Fondi S.r.l. and Others v. Italy, no. 75909/01, no. 115

Nulla poena sine lege

კონვენციის მე-7 მუხლზე დაყრდნობით უკუქმედებითი ძალის მინიჭება შედარებით მსუბუქი სისხლის სამართლის კანონისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სკოპოლა იტალიის წინააღმდეგ
Scoppola v. Italy (no. 2), no. 10249/03, no. 122

სექსუალური ძალადობის დანაშაულის ჩამდენ პირთა მიერ სასჯელის მოხდიდან ოცდაათი წლის განმავლობაში აღრიცხვის ვალდებულება: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

გარდელი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Gardel v. France, no. 16428/05, no. 125

მძიმე სასჯელი

პირის თავისუფლების აღკვეთის განაჩენი, რომელიც შეიცვალა დეპორტაციისა და განდევნის შესახებ გადაწყვეტილებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

გურგუჩიანი ესპანეთის წინააღმდეგ
Gurguchiani v. Spain, no. 16012/06, no. 125

უკუქმედებითი ძალა

აღკვეთის ლონისძიებების უკუქმედების ძალით გაგრძელება მაქსიმუმ ათი წლიდან უვალო პერიოდით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

გ. გერმანიის წინააღმდეგ
M. v. Germany, no. 19359/04, no. 125

მუხლი 8

კონვენციის მე-8 მუხლის გამოყენება

საკანი, რომელიც წარმოადგენდა პატიმრის ერთადერთ საცხოვრებელ სივრცეს წლების განმავლობაში: მე-8 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**ბრანდუსე რუმინეთის ნინაალმდევგ
*Brenduce v. Romania, no. 6586/03, no. 118***

იმ პირის დავალდებულება, გადაეხადა თანხა სამხედრო ვალდებულებისაგან განთავისუფლების სანაცვლოდ, რომელიც სამხედრო სამსახურისათვის გამოუსადეგარი იყო: მე-8 მუხლი იქნა გამოყენებული.

**გლორი შვეიცარიის ნინაალმდევგ
*Glor v. Switzerland, no. 13444/04, no. 118***

პირადი ცხოვრება

ახალშობილი ბავშვის მშობელთა თანხმობის გარეშე ფოტოგრაფირება და ფოტოფირის ნეგატივების არდაბრუნება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**რეკლოსი და დავოურლისი საბერძნეთის ნინაალმდევგ
*Reklos and Davourlis v. Greece, no. 1234/05, no. 115***

პოტენციური დაზარალებულის სტატუსი; სატელეფონო მიყურადების კანონმდებლობაში სიცხადისა და სათანადო გარანტიების არარსებობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**იორდაჩი და სხვები მოლდავეთის ნინაალმდევგ
*Iordachi and Others v. Moldova, no. 25198/02, no. 116***

პოლიცია დაუკავშირდა უურნალისტებს და მოსთხოვა პატიმრობაში მყოფი აპლიკანტის ფოტოგრაფირება შემდგომში გამოქვეყნების მიზნით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ტომა რუმინეთის ნინაალმდევგ
*Toma v. Romania, no. 42716/02, no. 116***

პოლიციის მიერ ფარული ოპერაციების ჩატარებისას რადიოსიგნალების გადამცემი მოწყობილობით სატელეფონო საუბრების უკანონოდ მიყურადება და მათი ჩაწერა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ბიკოვი რუსეთის ნინაალმდევგ
*Bykov v. Russia, no. 4378/02, no. 117***

საშინელი სუნი, რომელიც პატიმრის საკანთან ახლოს არსებული ნაგვის გროვიდან შედიოდა მის საკანში, და რაც უარყოფითად მოქმედებდა მის სიცოცხლესა და ჯან-მრთელობაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ბრანდუსე რუმინეთის ნინაალმდეგ
*Brandree v. Romania, no. 6586/03, no. 118***

საგაზითო სტატია, რომლის მიხედვითაც, აპლიკანტი მკვლელობის საქმეზე შეიძლებოდა აღქმული ყოფილიყო მთავარ ეჭვმიტანილად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ა. ნორვეგის ნინაალმდეგ
*A v. Norway, no. 28070/06, no. 118***

პოლიტიკური ოპონენტის ნინაალმდეგ აღძრული სისხლის სამართლის საქმის წარმოების შეწყვეტა იმ საფუძვლით, რომ შინაგან რწმენაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილება მოიცავდა შეურაცხმყოფელ მომენტებს: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**კარაკო უნგრეთის ნინაალმდეგ
*Karaky v. Hungary, no. 39311/05, no. 118***

სავალდებულო ტრეინინგის შემდგომი სწავლის საბოლოო ეტაპზე იურისტობის პრეტენდენტისათვის მოქალაქეობის აუცილებელ პირობად დაწესება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ბიგაევა საბერძნეთის ნინაალმდეგ
*Bigaeva v. Greece, no. 26713/05, no. 119***

სათანადო სახსრების არარსებობა სახელმწიფო სამედიცინო დაწესებულების მედპერსონალის მიერ დაშვებული შეცდომის გამო პირისათვის მიყენებული ჯანმრთელობის დაზიანებისათვის ასანაზღაურებლად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კოდარკეა რუმინეთის ნინაალმდეგ
*Codarcea v. Romania, no. 31675/04, no. 120***

კომუნისტური პერიოდის სპეცსამსახურების მიერ შეგროვებული პერსონალური მონაცემების ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად სათანადო პროცედურების არაეფექტურობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ჰარალამბი რუმინეთის ნინაალმდეგ
*Haralambie v. Romania, no. 21737/03, no. 123***

სექსუალური ძალადობის დანაშაულის ჩამდენ პირთა მიერ სასჯელის მოხდიდან ოცდა-ათი წლის განმავლობაში რეგისტრაცია: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**გარდელი საფრანგეთის ნინაალმდეგ
*Gardel v. France, no. 16428/05, no. 125***

პირადი და ოჯახური ცხოვრება

განმცხადებლისა და მისი მზღვეველის კონკურენტული ინტერესების დაბალანსება იმ საქმეზე, რომელიც შეეხებოდა სქესის შეცვლის ოპერაციისათვის განეული სამედიცინო ხარჯებისათვის პასუხისმგებლობას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

შლუმპფი შვეიცარიის წინააღმდეგ *Schlumpf v. Switzerland, no. 29002/06, no. 115*

სახელმწიფომ არ შეასრულა ვალდებულება, რეალურად შეეფასებინა საშიში სამეწარმეო პროცესის რისკი და აღნიშნულის შესახებ ეცნობებინა მოსახლეობისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ტატარი რუმინეთის წინააღმდეგ *Tatar v. Romania, no. 67021/01, no. 115*

ყოფილ პაციენტებს არ მიეცათ საშუალება, მიეღოთ თავიანთი სამედიცინო დოკუმენტაციის ასლები: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

კ.ხ. და სხვები სლოვაკეთის წინააღმდეგ *K.H. and Others v. Slovakia, no. 32881/04, no. 118*

ბრძანება, რომელიც ავალდებულებდა დედას, დაებრუნებინა ბავშვი ისრაელში, რომელიც მან გაიტაცა შვეიცარიაში საცხოვრებლად გადასვლის მიზნით: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

ნეულინგერი და შურუკი შვეიცარიის წინააღმდეგ *Neulinger and Shuruk v. Switzerland, no. 41615/07, no. 120*

მამას არ მიეცა საშუალება, გასცნობოდა დასკვნას თავისი ბავშვის სოციალური მდგომარეობის შესახებ ბავშვისათვის მზრუნველის დანიშვნის საქმის წარმოებისას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ცოურლაკისი საბერძნეთის წინააღმდეგ *Tsourlakis v. Greece, no. 50796/07, no. 123*

ოჯახური ცხოვრება

სასამართლოს გადაწყვეტილებით რელიგიური ქორწინებით შეუღლებულ ქალბატონს არ მიეცა სოციალური უსაფრთხოებისა და საპენსიო უზრუნველყოფით სარგებლობის უფლება მეუღლისა და მისი ბავშვების მამის გარდაცვალების შემდეგ: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

სერიფე იგიტი თურქეთის წინააღმდეგ *Yerife Yipit v. Turkey, no. 3976/05, nos. 115 and 122*

ქვეყანაში მუდმივად მცხოვრებ მშობელს, სათანადო საფუძვლისა და წინასწარი შეტყობინების გარეშე, არ მიეცა ქვეყანაში დაბრუნების უფლება, რამაც გამოიწვია ბავშვთან მის ურთიერთობაში ხელის შეშლა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ნოლანი და კ. რუსეთის წინააღმდეგ
*Nolan and K. v. Russia, no. 2512/04, no. 116***

პაპის მიერ არდადეგებზე წაყვანილი ბავშვის უკან დაბრუნებაზე უარი, რასაც შედეგად მოჰყვა მშობლის ბავშვთან ურთიერთობის შეწყვეტა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ამანალაჩიოანი რუმინეთის წინააღმდეგ
*Amanalachioai v. Romania, no. 4023/04, no. 119***

სათანადო ორგანოების არაეფექტური ქმედება დედის მიერ გატაცებული ბავშვის დაბრუნების უზრუნველსაყოფად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სტოჩლაკი პოლონეთის წინააღმდეგ
*Stochlak v. Poland, no. 38273/02, no. 122***

მამის მიერ, მშობლის უფლების განხორციელება დედისა და ბავშვის პერიოდულად საზღვარგარეთ ყოფნის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**R.R. რუმინეთის წინააღმდეგ
*R.R. v. Romania, no. 1188/05, no. 124***

მამის მიერ, მისი არასრულნლოვანი ბავშვის ნახვის შესაძლებლობის არქონის გამო, მშობლის უფლების ადეკვატურად განხორციელების შეუძლებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ებერჰარდი და მ. სლოვენიის წინააღმდეგ
*Eberhard and M. v. Slovenia, nos. 8673/05 and 9733/05, no. 125***

სასამართლოს უარი მკვლელობაში ბრალდებული იმ პირის ქონების მემკვიდრეებზე გადაცემის შესახებ, რომელიც გარდაიცვალა საქმეზე განაჩენის გამოტანამდე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ვალსეა და მაზარე რუმინეთის წინააღმდეგ
*Velcea and Mazzre v. Romania, no. 64301/01, no. 125***

განდევნა (დეპორტაცია)

დიდ ბრიტანეთში მყარი ოჯახური კავშირისა და დიდი ხნის ცხოვრების მიუხედავად გაერთიანებულ სამეფოში დეპორტაცია: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ომოჯუდი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ
*Omojudi v. the United Kingdom, no. 1820/08, no. 124***

საცხოვრისი

აპლიკანტის გამოსახლებისას პროცესუალური გარანტიების არარსებობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კოსიკი ხორვატიის წინააღმდეგ
Жосикv. Croatia, no. 28261/06, no. 115**

პირს არ მიეცა საშუალება, თანამაცხოვრებლისათვის მზრუნველობის გაწევის სანაცვლოდ, მიეღო ბინა მემკვიდრეობით: მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად.

**კორელჩი სლოვენიის წინააღმდეგ
Korelc v. Slovenia, no. 28456/03, no. 119**

პროცედურული გარანტიების არარსებობა აღსრულების საქმის წარმოებისას იმ მოვალისათვის, რომელსაც არ გააჩნდა სამართლებრივი დაცვის სათანადო საშუალებები: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ცეჰენტერი ავსტრიის წინააღმდეგ
Zehentner v. Austria, no. 20082/02, no. 121**

კორესპონდენცია

პოტენციური დაზარალებულის სტატუსი; კანონმდებლობით სათანადო და ადეკვატური გარანტიების არარსებობა სატელეფონო მიყურადებისას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**იორდაჩი და სხვები მოლდავეთის წინააღმდეგ
Iordachi and Others v. Moldova, no. 25198/02, no. 116**

პატიმარი არ უზრუნველყოფს სასამართლოსათვის კორესპონდენციის გასაგზავნად საჭირო საფოსტო მარკებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გაგიუ რუმინეთის წინააღმდეგ
Gagiu v. Romania, no. 63258/00, no. 116**

პატიმრის კორესპონდენციის მონიტორინგი მისი ექიმის მიერ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სზულუკი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ
Szuluk v. the United Kingdom, no. 36936/05, no. 120**

პოზიტიური ვალდებულებები

ეროვნული სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მექანიზმების არასწორი გამოყენება აპლიკაციის მიმართ სავარაუდო ფიზიკური ძალადობის შესახებ საკითხის განხილვისას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სანდრა ჯანკოვიჩი ხორვატიის წინააღმდეგ
Sandra Janković v. Croatia, no. 38478/05, no. 117

კომუნისტური პერიოდის სპეცსამსახურების მიერ შეგროვებული პერსონალური მონაცემების ხელმისაწვდომობის უზურნველსაყოფად სათანადო პროცედურების არაეფექტურობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ჰარალამბი რუმინეთის წინააღმდეგ
Haralambie v. Romania, no. 21737/03, no. 123

მუხლი 9

რელიგიის თავისუფლება

ორად გაყოფილი რელიგიური საზოგადოების ხელმძღვანელობაში სახელმწიფოს დაუსაბუთებელი ჩარევა, რაც გამოიხატებოდა რელიგიური ჯგუფის ერთი ნაწილის მხარდაჭერაში, რათა მოეპოვებინა სრული კონტროლი მეორე ჯგუფზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ბულგარეთის მართლმადიდებლური ეკლესიის წმინდა სინოდი და სხვები ბულგარეთის წინააღმდეგ
Holy Synod of the Bulgarian Orthodox Church (Metropolitan Inokentiy) and Others v. Bulgaria, nos. 412/03 and 35677/04, no. 115

უცხოელი რელიგიური აქტივისტის სახელმწიფოდან გაძევება, ეროვნული უსაფრთხოების მოსაზრებებიდან გამომდინარე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ნოლანი და კ. რუსეთის წინააღმდეგ
Nolan and K. v. Russia, no. 2512/04, no. 116

რელიგიურ ჯგუფს უარი ეთქვა რეგისტრაციაზე იმ მოტივით, რომ მათ ვერ წარმოადგინეს ბოლო 15 წლის განმავლობაში მათი დამოუკიდებლად არსებობის ან სხვა რომელიმე რელიგიურ ჯგუფთან თანაარსებობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

კიმლია და სხვები რუსეთის წინააღმდეგ
Kimlya and Others v. Russia, nos. 76836/01 and 32782/03, no. 123

კეთილსინდისიერი პირის პასუხისგებაში მიცემა სამხედრო სამსახურზე უარის თქმის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ბაიათიანი სომხეთის ნინააღმდეგ
*Bayatyan v. Armenia, no. 23459/03, no. 123***

ჯვარცმის გამოსახულება სახელმწიფო სკოლის კლასებში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**ლაუცი იტალიის ნინააღმდეგ
*Lautsi v. Italy, no. 30814/06, no. 124***

რელიგიისა და რწმენის თავისუფლება

მუსულმანისათვის ჯარიმის დაკისრება იმის გამო, რომ მისდევდა იმ რელიგიას, რომელიც სახელმწიფოს მიერ არ იყო აღიარებული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მასაევი მოლდავეთის ნინააღმდეგ
*Masaev v. Moldova, no. 6303/05, no. 119 119***

სახელმწიფოს ჩარევა რელიგიური საზოგადოების წევრებს შორის არსებულ კონფლიქტში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მიროლუბოვსი და სხვები ლატვიის ნინააღმდეგ
*Mironubovs and Others v. Latvia, no. 798/05, no. 122***

ჯვარცმის გამოსახულება სახელმწიფო სკოლის კლასებში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**ლაუცი იტალიის ნინააღმდეგ
*Lautsi v. Italy, no. 30814/06, no. 124***

მუხლი 10

აზრის გამოხატვის თავისუფლება

შემაკავებელი ღონისძიების გამოყენება იმ უურნალისტის ნინააღმდეგ, რომელსაც სურდა დადაწყისადან ავტოსაგზაო შემთხვევაზე, რომლის თაობაზეც სასამართლოში საქმის განხილვასთან დაკავშირებით მოსამართლეც იყო გარეული: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ობუხოვა რუსეთის ნინააღმდეგ
*Obukhova v. Russia, no. 34736/03, no. 115***

ნიგნის გამომცემელთა პასუხისმგებაში მიცემა ომის დანაშაულებისადმი შემწყნარებლობისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ორბანი და სხვები საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Orban and Others v. France, no. 20985/05, no. 115**

ცილისნამების საქმეზე სასამართლომ მოპასუხეს არ დართო ნება, დაემტკიცებინა თავისი განცხადების სარწმუნობა, გაკეთებული განცხადების ხასიათის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ცსანიკსი უნგრეთის ნინააღმდეგ
Csonics v. Hungary, no. 12188/06, no. 115**

ნებაყოფლობითი აბორტის დეკრიმინალიზაციის მომხრეთა კამპანიის მხარდასაჭრად ხომალდისათვის პორტუგალიის ტერიტორიულ წყლებში შესვლაზე უარის თქმა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**„ქალები ტალღებზე“ და სხვები პორტუგალიის ნინააღმდეგ
Women On Waves and Others v. Portugal, no. 31276/05, no. 116**

შეურაცხყოფისათვის პასუხისმგებაში მიცემა განსაკუთრებით მტრული შენიშვნებისა და სერიოზული ბრალდებებისათვის, რაც არ დადასტურდა სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიებისას: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ბრუნეტ-ლეკომტე და სხვები საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Brunet-Lecomte and Others v. France, no. 42117/04, no. 116**

უზენაესმა სასამართლომ გამოიტანა დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილება ეჭვმიტანილის ინდენტიფიკაციის გამო მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ერიკინენი და სხვები ფინეთის ნინააღმდეგ
Eerikinen and Others v. Finland, no. 3514/02, no. 116**

მსჯავრდებულ საჯარო მოსამსახურის ნინააღმდეგ მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება სასჯელის აღსრულების გადადების შესახებ, მისი ხელმძღვანელის სახელმწიფო ქონების მითვისებაში საჯაროდ დადანაშაულებისა და ამ ფაქტზე გამოძიების დაწყების მოთხოვნის შესახებ განცხადებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მარჩენკო უკრაინის ნინააღმდეგ
Marchenko v. Ukraine, no. 4063/04, no. 116**

სასამართლო მოხელის თანამდებობიდან განთავისუფლება რუსეთის სასამართლო სელისუფლებაზე მედიისათვის გაკეთებული კრიტიკული განცხადებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კუდეშკინა რუსეთის ნინააღმდეგ
Kudeshkina v. Russia, no. 29492/05, no. 106**

უურნალის ხელმძღვანელობის პასუხისგებაში მიცემა სიგარეტის უკანონო რეკლამისათვის: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**Hachette Filipacchi Presse Automobile and Dupuy საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Société de conception de presse et d'édition and Ponson საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Hachette Filipacchi Presse Automobile and Dupuy v. France, no. 13353/05, no. 117
Société de conception de presse et d'édition and Ponson v. France, no. 26935/05, no. 117**

პოლიციის მიერ უურნალისტის იმ მასალების ამოღება, რომელსაც შეეძლო გაემხილა მისი წყაროს ვინაობა: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაუცა დიდ პალატას).

**სანომა უიტგევერსი პ.ვ. ნიდერლანდების ნინააღმდეგ
Sanoma Uitgevers B.V. v. the Netherlands, no. 38224/03, nos. 117 and 122**

გაზეთის რედაქტორის პასუხისგებაში მიცემა იმ პირის სურათების გამოქვეყნებისათვის, რომელიც პოლიციას უნდა დაეკავებინა და რომელსაც ელოდა ხანგრძლივი სასჯელი სამი ადამიანის მკვლელობაში მონაწილეობისათვის: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ეგელანდი და ჰანსეიდი ნორვეგიის ნინააღმდეგ
Egeland and Hanseid v. Norway, no. 34438/04, no. 118**

ხელისუფლების წარმომადგენლების მცდელობა, პერმანენტულად აერიდებინათ თავი იმ სასამართლო გადაწყვეტილების შესრულებისათვის, რომელიც ითვალისწინებდა უშიშროების ყოფილი სამსახურის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კენედი უნგრეთის ნინააღმდეგ
Kenedi v. Hungary, no. 31475/05, no. 119**

სარეკლამო რგოლის ტელევიზიით ტრანსლირების პერმანენტული აკრძალვა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილების მიუხედავად, რომელმაც დააფიქსირა გამოხატვის თავისუფლების დარღვევა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT) შვეიცარიის ნინააღმდეგ
Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT) v. Switzerland (no. 2), no. 32772/02, no. 120**

პასუხისმგებლობა შეურაცხმყოფელი საგაზეთო სტატიისათვის, რომელიც დაინტერა ავსტრიის პრეზიდენტის ქორნინების შესახებ ქვეყანაში არსებულ ჭორებზე დაყრდნობით: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**Standard Verlags GmbH v. Austria (no. 2) ავსტრიის ნინააღმდეგ
Standard Verlags GmbH v. Austria (no. 2), no. 21277/05, no. 120**

უურნალისტის პასუხისგებაში მიცემა ცნობილი ისტორიკოსის „იდიოტად“ და „ფაშისტად“ მოხსენიებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ბოდროზიჩის სერბიის ნინააღმდეგ
Bodrožić v. Serbia, no. 32550/05, no. 120**

სასამართლოს გადაწყვეტილება ლექტორისათვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ მის მიერ გამოთქმული კრიტიკისათვის იმ პროცედურების მიმართ, რომლებიც ითვალისწინებდა ლექტორ-ასისტენტთა დაქირავებასა და დაწინაურებას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სორგუჩი თურქეთის ნინააღმდეგ
Sorguç v. Turkey, no. 17089/03, no. 120**

უკიდურესი მემარჯვენე პარტიის ხელმძღვანელის პასუხისგებაში მიცემა მის ნინასა-არჩევნო კამპანიისას დარიგებული ბროშურებით დისკრიმინაციისა და რასობრივი შეუწყნარებლობის საქვეყნოდ მოწოდებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ფერეტი ბელგიის ნინააღმდეგ
Fürst v. Belgium, no. 15615/07, no. 121**

ქალაქის მერის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა მისი განზრახვის – ისრაელის პროდუქტებზე ბოიკოტის შესახებ საჯაროდ გახმაურებისათვის: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ვილემი საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Willem v. France, no. 10883/05, no. 121**

საზოგადოებრივი მაუწყებლის უურნალისტის მიმართ დაკისრებული დისციპლინური სახდელი კომპანიის საპროგრამო პოლიტიკის მიმართ გამოთქმული კრიტიკისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ვოჯტას-კალეტა პოლონეთის ნინააღმდეგ
Wojtas-Kaleta v. Poland, no. 20436/02, no. 121**

სასამართლომ ზიანის ანაზღაურება დააკისრა უურნალისტს იმ სტატიის დაბეჭვდის გა-
მო, რომელიც უკვე გამოქვეყნებული ჰქონდა მომლერალს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**Hachette Filipacchi Associūs (Ici Paris) საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Hachette Filipacchi Associūs (Ici Paris) v. France, no. 12268/03, no. 121**

არასაკმარისი საკანონმდებლო გარანტიები საჯარო მაუწყებლის დამოუკიდებლობი-
სათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მანოლე და სხვები მოლდავეთის ნინააღმდეგ
Manole and Others v. Moldova, no. 13936/02, no. 122**

საკვები პროდუქტის მწარმოებელთა მიერ გამოყენებული რეკლამირების მეთოდების
შესახებ სატირული ქანრის სტატიის ავტორისათვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრე-
ბა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კულისი და როზიჩკი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Kulik and Ryjycki v. Poland, no. 27209/03, no. 123**

პოლიციის მხრიდან აკრძალვის გამო უურნალისტს არ მიეცა დავოსის მსოფლიო ეკო-
ნომიკურ ფორუმზე დასწრების უფლება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გსელი შვეიცარიის ნინააღმდეგ
Gsell v. Switzerland, no. 12675/05, no. 123**

რელიგიურ სასწავლებელში პირისათვის ლექტორის თანამდებობის დაკავებაზე უარის
თქმა, მისი ვითომდა ერესული შეხედულებების გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ლომბარდი ვალაური იტალიის ნინააღმდეგ
Lombardi Vallauri v. Italy, no. 39128/05, no. 123**

ანტიტერორისტულ კანონმდებლობაზე დაფუძნებული ბრძანება გაზეთის გამოცემის
შეჩერების შესახებ: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ურპერი და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
Erper and Others v. Turkey, nos. 14526/07 et al., no. 123**

ბრძანება, რომელიც ავალდებულებდა საინფორმაციო მედიასაშუალებას, წარმოედგინა
საიდუმლო წყაროებით მიღებული დოკუმენტი, წყაროს იდენტიფიკაციის მიზნით: მიჩ-
ნეულ იქნა დარღვევად.

**შპს „ფაინენშელ ტაიმს“ და სხვები გაერთიანებული სამეცნის ნინააღმდეგ
Financial Times Ltd and Others v. the United Kingdom, no. 821/03, no. 125**

ინფორმაციის გადაცემის თავისუფლება

არასამთავრობო ორგანიზაციას უარი ეთქვა ინფორმაციის მიღებაზე, რომელიც მას სჭირდებოდა განსახილველ კონსტიტუციურ სარჩელთან დაკავშირებით: მიჩნეულიქნა დარღვევად.

**ტარსასაგ ა სზაპადსაგჯოგოკერტი უნგრეთის ნინააღმდეგ
*Törsaság a Szabadságjogokért v. Hungary, no. 37374/05, no. 118***

მუხლი 11

მშვიდობიანი შეკრების თავისუფლება

პოლიციის ჩარევა იმ მშვიდობიანი დემონსტრაციის დაშლის მიზნით, რომელიც არ იყო შე-თანხმებული ხელისუფლების ორგანოებთან: მიჩნეული იქნა დარღვევად.

**სამიუტ კარაბულუტი თურქეთის ნინააღმდეგ
*Samъt Karabulut v. Turkey, no. 16999/04, no. 115***

საავტომობილო გზის სრული ბლოკირება ტვირთვადამზიდი მანქანების ნელი მოძრაობით: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ბარაკო საფრანგეთის ნინააღმდეგ
*Barraco v. France, no. 31684/05, no. 117***

საჯარო მოხელეებისათვის დისციპლინური სახდელის დაკისრება გაფიცვაში მონაწილეობისთვის: მიჩნეული იქნა დარღვევად.

**ენერჯი იაპ-იოლ სენი თურქეთის ნინააღმდეგ
*Enerji Yapı-Yol Sen v. Turkey, no. 68959/01, no. 118***

გაერთიანების თავისუფლება

გაერთიანების დაშლა მაკედონიელი ხალხის ეთნიკური იდენტურობის უარყოფის გამო: მიჩნეული იქნა დარღვევად.

**მოქალაქეთა გაერთიანება – „რადკო და პაუნკოვსკი“
„იუგოსლავიის ყოფილი რესპუბლიკის - მაკედონიის“ ნინააღმდეგ
*Association of Citizens Radko and Paunkovski v. “the former Yugoslav Republic of Macedonia”, no. 74651/01, no. 115***

პოლიტიკური პარტიების დაშლა მათი ტერორისტულ ორგანიზაციებთან კავშირების გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ჰერი ბატასუნა და ბატასუნა ესპანეთის ნინააღმდეგ
*Herri Batasuna and Batasuna v. Spain, nos. 25803/04 and 25817/04, no. 120***

გაერთიანების დაშლა კანონისა და თავისივე ქარტიის სავარაუდო დარღვევის გამო: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ტებიტი მუჰაფიზი სემიეტი და ისრაფილოვი აზერბაიჯანის წინააღმდეგ
Tebieti Məhafizə Cəmiyyəti and Israfilov v. Azerbaijan, no. 37083/03, no. 123

მუხლი 13

ეფექტური ლონისძიებანი

არაეფექტური სამართლებრივი დაცვის საშუალებების არსებობა საქმეთა გაჭიანურებული განხილვის შესახებ საჩივართან დაკავშირებით : მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

აბრამიუსი რუმინეთის წინააღმდეგ
Abramiuc v. Romania, no. 37411/02, no. 116

საქმის გაჭიანურებული განხილვის შედეგად ე.წ. „პინტოს“ კანონის საფუძველზე დაგვიანებული და არაადეკვატური კომპენსაციის მიკუთვნება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

სიმალდონე იტალიის წინააღმდეგ
Simaldone v. Italy, no. 22644/03, no. 117

არჩევნებთან დაკავშირებით მხოლოდ ფულადი კომპენსაციის მიღების შესაძლებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

პეტკოვი და სხვები ბულგარეთის წინააღმდეგ
Petkov and Others v. Bulgaria, nos. 77568/01, 178/02 and 505/02, no. 120

კანონმდებლობით გაუთვალისწინებელი მისაგებლის არარსებობა კერძო პირის მიერ სხვა პირის სიცოცხლის შემთხვევითი მოსპობისას მიყენებულ მორალურ ზიანთან დაკავშირებით: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

ზავოლოკა ლატვიის წინააღმდეგ
Zavoloka v. Latvia, no. 58447/00, no. 121

განსაკუთრებულ რეჟიმში მყოფი პატიმრის სხეულის მუდმივი დათვალიერებისა და არაერთგზის გადაყვანისაგან დაცვის არაეფექტური სამართლებრივი საშუალებები : მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ხიდერი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Khider v. France, no. 39364/05, no. 121

დეპორტაციისაგან დაცვის არაეფექტური სამართლებრივი საშუალებანი: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

აბდოლხანი და კარიმნია თურქეთის ნინაალმდევ
Abdolkhani and Karimnia v. Turkey, no. 30471/08, no. 122

მუხლი 14

დისკრიმინაცია (მუხლი მე-2)

პათოლოგიის ტიპის მიხედვით კომპენსაციის განსხვავებული ოდენობის მიკუთვნება სისხლის გადასხმის შედეგად აივ-ინფექციით დაავადებული პაციენტებისთვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

გ.ნ. და სხვები იტალიის ნინაალმდევ
G.N. and Others v. Italy, no. 43134/05, no. 125

დისკრიმინაცია (მე-2 და მე-3 მუხლები)

სასამართლო ორგანოებმა არ მიიღეს სათანადო საპასუხო ზომები ოჯახური ძალადობის ფაქტთან დაკავშირებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ოპუზი თურქეთის ნინაალმდევ
Opuz v. Turkey, no. 33401/02, no. 120

დისკრიმინაცია (მუხლი მე-3)

ხელისუფლების ორგანოებმა არასათანადო გამოძიება ჩაატარეს იმის გამოსარკვევად, იყო თუ არა რასისტული მოტივებით გამოწვეული პირის დაპატიმრებისას პოლიციის ოფიცრის მიერ გამოვლენილი სასტიკი მოპყრობა : მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

საკირი ბელგიის ნინაალმდევ
Cakir v. Belgium, no. 44256/06, no. 117

დისკრიმინაცია (მე-6 მუხლის პირველი ნაწილი)

ქვეყანაში არაკანონიერად მცხოვრებ უცხოელს უარი ეთქვა მამობის შესახებ საქმეს-თან დაკავშირებით სამართლებრივ დახმარებაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ანაკომბა იულა ბელგიის ნინაალმდევ
Anakomba Yula v. Belgium, no. 45413/07, no. 117

დისკრიმინაცია (მუხლი მე-8)

მშობლების სტატუსისა და ეროვნების საფუძველზე სარგებლის მიღებაზე უარი: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ველერი უნგრეთის წინააღმდეგ
Weller v. Hungary, no. 44399/05, no. 117

სამხედრო სამსახურისთვის გამოუსადეგარი პირის დავალდებულება, გადაეხადა სამხედრო სამსახურიდან განთავისუფლებისათვის გადასახადი: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

გლორი შვეიცარიის წინააღმდეგ
Glor v. Switzerland, no. 13444/04, no. 118

გამონაკლისი, რომელიც იწვევს უთანასწორო მოპყრობას ქორწინების გარეშე დაბადებული ბავშვების მიმართ, გერმანიის სპეციფიკური ისტორიული წარსულის კონტექსტის გათვალისწინებით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ბრაუერი გერმანიის წინააღმდეგ
Brauer v. Germany, no. 3545/04, no. 119

თანამცხოვრებელს არ მიეცა საშუალება, გაეწია ყოველდღიური ზედამხედველობა მემკვიდრეობით მიღებულ იჯარაზე: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

კორელი სლოვენიის წინააღმდეგ
Korelc v. Slovenia, no. 28456/03, no. 119

რეგისტრირებული ქორწინების გარეშე დაბადებული ბავშვის მამას არ მიეცა მასზე ერთობლივი მზრუნველობის განხორციელების საშუალება დედის თანხმობის გარეშე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

ზაუნეგერი გერმანიის წინააღმდეგ
Zaunegger v. Germany, no. 22028/04, no. 125

დისკრიმინაცია (მუხლი მე-11)

სახელმწიფოს უუნარობა, უზრუნველეყო სავაჭრო გაერთიანების წევრობის საფუძველზე პირთა დისკრიმინაციისაგან ეფექტური დაცვა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

დანილენკოვი და სხვები რუსეთის წინააღმდეგ
Danilenkov and Others v. Russia, no. 67336/01, no. 121

დისკრიმინაცია (პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი)

განმცხადებლის საერთო სამუშაო სტაჟის გამოთვლისას საჭიროა პერიოდში მუშაობის წლების გაუთვალისწინებლობა იმის გამო, რომ განმცხადებელი არ იყო ლატვიის მოქალაქე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ანდრეევა ლატვიის ნინააღმდეგ
Andrejeva v. Latvia, no. 55707/00, no. 116**

ბინადრობის მოთხოვნა პენსიაზე დანამატის მისაღებად იმ პირისათვის, რომელიც დასაქმებული იყო ალჟირში, ფრანგულ კომპანიაში ალჟირის დამოუკიდებლობის გამოცხადებამდე: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**სი ამერი საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Si Amer v. France, no. 29137/06, no. 123**

ბოშათა ქორწინების ნამდვილობის აღიარებაზე უარი იმ მოტივით, რომ ყოფილ მეუღლეს არ ჰქონდა ქვრივის პენსიის მიღების უფლება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მუნოზ დიაზი ესპანეთის ნინააღმდეგ
Mucoz Díaz v. Spain, no. 49151/07, no. 125**

დისკრიმინაცია (პირველი დამატებითი ოქმის მე-3 მუხლი)

ებრაელსა და ბოშას არ მიეცათ უფლება, წამოეყენებინათ თავიანთი კანდიდატურა საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სეჯდიჩი და ფინჩი ბოსნია-ჰერცეგოვინის ნინააღმდეგ
Sejdic and Finci v. Bosnia and Herzegovina, nos. 27996/06 and 34836/06, no. 125**

მუხლი 15

კონვენციიდან უკან დახევა საგანგებო მდგომარეობის დროს

კონვენციის მე-5 მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესის მიხედვით კონვენციით ნაკისრი ვალდებულებებიდან გადახვევის კანონიერება ტერორიზმში ეჭვმიტანილი უცხოელი მოქალაქეების დაკავებისას, რომელთა დეპორტაცია ვერ განხორციელდა, მათ მიმართ შესაძლო არაადამიანური მოპყრობის საშიშროების გამო: კონვენციიდან უკან დახევა მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ა. და სხვები გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
A. and Others v. the United Kingdom, no. 3455/05, no. 116**

მუხლი 17

უფლების ბოროტად გამოყენების აკრძალვა

წიგნის გამოქვეყნება, რომელიც აღწერს ალჟირის ომის დროს წამებისა და სიკვდილით დასჯის ფაქტებს: მე-17 მუხლი არ იქნა გამოყენებული.

*ორბანი და სხვები საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Orban and Others v. France, no. 20985/05, no. 115*

მუხლი 34

მსხვერპლი

განაცხადი წარდგენილ იქნა საკუთარი დის სახელით, რომელიც დაიღუპა მისი სამართლიანი სასამართლოს უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით კონსტიტუციური სარჩელის განხილვის დროს: მიენიჭა მსხვერპლის სტატუსი.

*მიკალეფი მალტის ნინააღმდეგ
Micallef v. Malta, no. 17056/06, no. 123*

Locus standi

შეზღუდული ქმედუნარიანობის მქონე აპლიკანტს მეურვის თანხმობის არარსებობისას ეროვნული კანონმდებლობით არ მიეცა უფლება, მონაწილეობა მიეღო მის მიერ აღძრულ საქმის წარმოებაში: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

*ცეპენტერი ავსტრიის ნინააღმდეგ
Zehentner v. Austria, no. 20082/02, no. 121*

საჩივრით მიმართვის (პეტიციის) უფლების განხორციელებაში ხელის შეშლა

პოლიციის ორგანოების ზეწოლა მოწმეზე, რომელიც განხორციელდა მისი (მოწმის) დავავებისას სასამართლოსათვის წარდგენამდე: მიჩნეულ იქნა კონვენციის 34-ე მუხლთან შეუსაბამოდ.

*ნოვინსკი რუსეთის ნინააღმდეგ
Novinskiy v. Russia, no. 11982/02, no. 116*

დეპორტაცია სასამართლოს მიერ მიღებული დროებითი ღონისძიებების მიუხედავად: მიჩნეულ იქნა კონვენციის 34-ე მუხლთან შეუსაბამოდ.

*ბენ ხემაისი იტალიის ნინააღმდეგ
Ben Khemais v. Italy, no. 246/07, no. 116*

ციხის ხელმძღვანელობის მიერ დაბრკოლებების შექმნა და მიზეზების მითითების გარეშე სასამართლოსათვის კორესპონდენციის გასაგზავნად საჭირო საფოსტო მარკების პატიმრისათვის არგადაცემა: მიჩნეულ იქნა კონვენციის 34-ე მუხლთან შეუსაბამოდ.

**გავიუ რუმინეთის ნინაალმდეგ
*Gagiu v. Romania, no. 63258/00, no. 116***

სასამართლომ არ შეასრულა 39-ე მუხლის საფუძველზე მითითებული დროებითი ლონისძიება: მიჩნეულ იქნა კონვენციის 39-ე მუხლთან შეუსაბამოდ.

**პალადი მოლდავეთის ნინაალმდეგ
გრორი ალბანეთის ნინაალმდეგ
Paladi v. Moldova, no. 39805/05, no. 117
*Grori v. Albania, no. 25336/04, no. 121***

მუხლი 35

35-ე მუხლის პირველი ნაწილი

ქმედითი შიდასამართლებრივი მისაგებელი (მონაკო)

ჯარიმის ავტომატურად დაკისრება აპელანტისათვის იმ შემთხვევაში, თუ მისი სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდებოდა: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა.

**პრენციპე მონაკოს ნინაალმდეგ
*Prencipe c. Monaco, n° 43376/06, n° 121***

ქმედითი შიდასამართლებრივი მისაგებელი (სლოვენია)

ქმედითი სამართლებრივი მისაგებლის არარსებობა საქმის გაჭიანურებული განხილვის სანაცვლოდ: მე-13 მუხლი მიჩნეულ იქნა დარღვეულად.

**რობერტ ლესიაკი სლოვენიის ნინაალმდეგ
*Robert Lesjak v. Slovenia, no. 33946/03, no. 121***

ექვსთვიანი ვადა

განსაკუთრებული გარემოებების გავლენა ექვსთვიან ვადაზე: საზედამხედველო ორგანო კონვენციის მოთხოვნებთან მიმართებით ვადის დენას შეაჩერებდა საკითხის ხელახლი განხილვის შემთხვევაში.

**საპეიანი სომხეთის ნინაალმდეგ
*Sapeyan v. Armenia, no. 35738/03, no. 115***

განაცხადი გაუჩინარების საკითხზე, რომელიც შეტანილ იქნა ექვსთვიანი ვადის გასვლის შემდეგ, ანუ მას შემდეგ, რაც მოპასუხე სახელმწიფომ მოახდინა ინდივიდუალური საჩივრის შეტანის უფლების რატიფიკაცია: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა (საქმე გადაეცა დიდ პალატას).

ვარნავა და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
Varnava and Others v. Turkey, nos. 16064/90 et al., no. 122

35-ე მუხლის მეორე ნაწილის „b“ ქვეპუნქტი

არსებითად იგივე განაცხადი

სასამართლომ დაადგინა, რომ განსახილველი საქმე შეეხებოდა არსებითად იმავე ფაქტებს, რაც მას უკვე განხილული ჰქონდა სახელმწიფოთაშორისი განაცხადის განხილვისას: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა.

ვარნავა და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
Varnava and Others v. Turkey, nos. 16064/90 et al., no. 122

35-ე მუხლის მე-3 ნაწილი

Ratione temporis კომპეტენცია

სასამართლოს დროებითი იურისდიქცია კონვენციის მეორე მუხლის პროცედურულ ნაწილთან მიმართებით იმ საქმეზე, სადაც პირი გარდაიცვალა რესპონდენტი სახელმწიფოსათვის კონვენციის ძალაში შესვლამდე: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა.

სილიპი სლოვენიის ნინააღმდეგ
Žilič v. Slovenia, no. 71463/01, no. 118

სასამართლოს დროებითი იურისდიქცია გაუჩინარების საქმესთან დაკავშირებით, რომელიც მოხდა 13 წლის წინ, სანამ მოპასუხე სახელმწიფო ცნობდა ინდივიდუალური განაცხადის შეტანის უფლებას: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა.

ვარნავა და სხვები თურქეთის ნინააღმდეგ
Varnava and Others v. Turkey, nos. 16064/90 et al., no. 122

Ratione personae კომპეტენცია

მონტენეგროს სასამართლოს მიერ მიღებული ბრძანება არ აღასრულეს მონტენეგროს შესაბამისმა ორგანოებმა ქვეყნის დამოუკიდებლობის აღიარებამდე რამდენიმე წლით ადრე: დასაშვებად იქნა ცნობილი მონტენეგროსთან მიმართებით, ხოლო დაუშვებლად – სერბეთთან მიმართებით.

ბიჯელიჩი მონტენეგროს ნინააღმდეგ
Bijelić v. Montenegro and Serbia, no. 11890/05, no. 118

აშკარად დაუსაბუთებელი

სასამართლომ არ გაითვალისწინა კონვენციის ახალ რედაქციაში, კერძოდ მის მე-14 ოქმში, არსებული მითითება მნიშვნელოვანი ზიანის თაობაზე: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა.

**ფერეირა ალვესი პორტუგალიის ნინააღმდეგ
*Ferreira Alves v. Portugal (no. 4), no. 41870/05, no. 118***

საჩივრის უფლების ბოროტად გამოყენება

სახელმწიფოს დაეკისრა მტკიცების ტვირთი – დაუდასტურებინა, რომ კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება მას განზრახ არ დაურღვევია: პირველადი პრეტენზია უარყოფილ იქნა.

**მიროლუბოვსი და სხვები ლატვიის ნინააღმდეგ
*Mironubovs and Others v. Latvia, no. 798/05, no. 122***

მუხლი 37

37-ე მუხლის პირველი ნაწილი

ადამიანის უფლებების პატივისცემა

მოპასუხე სახელმწიფოს ცალმხრივი განცხადება კონვენციის დარღვევაზე მითითების გარეშე: არ იქნა ამორიცხული განსახილველ საქმეთა რიცხვიდან.

**პრენციპე მონაკოს ნინააღმდეგ
*Prencipe v. Monaco, no. 43376/06, no. 121***

გარემოებები, რომლებიც მოითხოვს განაცხადის შემდგომ განხილვას

განაცხადის განხილვის გაგრძელება განმცხადებლის გარდაცვალების შემდეგ და გარდაცვლილის ნათესავების მიერ სათანადო მოთხოვნის არარსებობისას.

**გაგიუ რუმინეთის ნინააღმდეგ
*Gagiu v. Romania, no. 63258/00, no. 116***

საკითხი გადაწყდა

ხელისუფლებამ პატიმრის მოთხოვნა კბილის პროთეზის უფასოდ მიღების შესახებ დაგვიანებით დააკმაყოფილა: ამორიცხულ იქნა განსახილველ საქმეთა რიცხვიდან.

**სტოჯანოვიჩი სერბეთის ნინააღმდეგ
*Stojanović v. Serbia, no. 34425/04, no. 119***

დაუსაბუთებლად საქმის განხილვის გაგრძელება

პირის მოთხოვნა საქმის წარმოების გაგრძელების თაობაზე, რომელიც არ ასაბუთებს არც მისი, როგორც მემკვიდრის სტატუსსა თუ მამკვიდრებელთან ნათესაობას, და არც ლე-გიტიმური ინტერესის არსებობას: ამორიცხულ იქნა განსახილველ საქმეთა რიცხვიდან.

ლეჟერი საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Lüger v. France, no. 19324/02, no. II7

მუხლი 38

ყველა საჭირო საშუალებით უზრუნველყოფა

უარი სასამართლოსათვის იმ ანგარიშის წარდგენის თაობაზე, რომელშიც დასახელებული იყო უცხო სახელმწიფოს მოქალაქისათვის ქვეყანაში შემოსვლაზე უარის თქმის მოტივები: მიჩნეულ იქნა 38-ე მუხლის მოთხოვნებთან შეუსაბამოდ.

ნოლანი და კ. რუსეთის ნინააღმდეგ
Nolan and K. v. Russia, no. 2512/04, no. 116

მუხლი 41

სამართლიანი დაკმაყოფილება

ხელისუფლებამ კვლავ ვერ შეძლო განმცხადებლის სასარგებლოდ გამოტანილი გადაწყვეტილების დაყოვნების გარეშე აღსრულება, მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლომ მითითებულ საქმეზე დააფიქსირა კონვენციის დარღვევა – კონვენციასთან შეუსაბამო პრაქტიკა: შესაბამისად გაიზარდა მორალური ზიანისათვის მიკუთვნებული თანხა.

ბურდოვი რუსეთის ნინააღმდეგ
Burdov v. Russia (no. 2), no. 33509/04, no. 115

ზიანის ანაზღაურება იმ შემთხვევისათვის, როდესაც არამართლზომიერი დაკავება გამოწვეული იყო საზოგადოებრივი საჭიროებით და სახელმწიფომ ვერ განახორციელა პირთა დეპორტაცია სამშობლოში მათ მიმართ არაადამიანური და დამამცირებელი მოპყრობის შიშით: მიკუთვნებული თანხა შემცირდა.

ა. და სხვები გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
A. and Others v. the United Kingdom, no. 3455/05, no. 116

კომპენსაციის მიკუთვნება აპლიკანტის კომპანიის საკუთრებაში არსებული სასტუმროს არამართლზომიერი ჩამორთმევის სანაცვლოდ: რესტიტუცია ან კომპენსაცია პაზარზე არსებული ღირებულების გათვალისწინებით; როგორც ერთ, ისე მეორე შემთხვევაში დამატებითი ზიანის ანაზღაურება.

დასია ს.რ.ლ. მოლდავეთის ნინააღმდეგ
Dacia S.R.L. v. Moldova, no. 3052/04, no. 116

რესპონდენტი სახელმწიფოს ვალდებულება, აღასრულოს სასამართლოს საბოლოო გა-
დაწყვეტილება, რომელიც აუქმებდა ადმინისტრაციულ გადაწყვეტილებებს.

ნიოეშკუ რუმინეთის ნინაალმდევ
Nioescu v. Romania, no. 26004/03, no. 117

ეროვნული ხელისუფლების ვალდებულება, მიიღოს ზომები, რათა კოორდინაცია გაუ-
ნიოს მოქმედებებს განმცხადებელსა და მის გოგონას შორის კავშირის აღდგენის მიზ-
ნით.

ამანალაჩიოაი რუმინეთის ნინაალმდევ
Amanalachioai v. Romania, no. 4023/04, no. 119

არაქონებრივი ზიანისათვის ანაზღაურების მიკუთვნება: დამატებითი ანაზღაურების
არმიკუთვნება იმ განმცხადებლებისათვის, რომელთა დაზარებულის სტატუსი წარმოს-
დგება სასამართლო განხილვებისას თავდაპირველი მხარის სამართლებრივი კავშირე-
ბიდან.

სელათატინ ცეტინკაია და სხვები თურქეთის ნინაალმდევ
Selahattin Setinkaya and Others v. Turkey, no. 31504/02, no. 123

ადვოკატის ხარჯების ანაზღაურება სასამართლოს მიერ მიკუთვნებული თანხის 20%-
ის ოდენობით: გაწეული ხარჯების ასანაზღაურებლად თანხა არ იქნა მიკუთვნებული.

ადამი რუმინეთის ნინაალმდევ
Adam v. Romania, no. 45890/05, no. 124

ქონებრივი ზიანის შეფასება დე-ფაქტო ექსპროპრიაციისათვის.

გიზო-გალისეი იტალიის ნინაალმდევ
Guiso-Gallisay v. Italy, no. 58858/00, no. 125

მუხლი 46

განჩინებათა აღსრულება – ზოგადი ღონისძიებები

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს სათანადო ზომები, რომლითაც სა-
სამართლოს გადაწყვეტილების აღუსრულებლობის, ან დაგვიანებით აღსრულების შემ-
თხვევაში მიყენებული ზიანი ანაზღაურდება და ყველა ამ კატეგორიის ჯერ კიდევ გა-
დაუწყვეტელ საქმეზე დაზარალებულებს სათანადო კომპენსაცია მიეკუთვნებათ.

ბურდოვი რუსეთის ნინაალმდევ
Burdov v. Russia (no. 2), no. 33509/04, no. 115

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს შესაბამისი ზომები შიდასახელმწიფო-ებრივ სამართალში – უძრავი ქონების რესტიტუციისა და შესაბამისი კანონმდებლობის გამოყენების სფეროში – არსებული სისტემატური ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად.

**ფაიმბლატი რუმინეთის ნინააღმდეგ
კატზი რუმინეთის ნინააღმდეგ**
Faimblat v. Romania, no. 23066/02, no. 115
Katz v. Romania, no. 29739/03, no. 115

მოპასუხე სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს დამატებითი ზომები გაჭიანურებული წინასწარი პატიმრობის დროს სტრუქტურული პრობლემების თავიდან ასაცილებლად.

**კაუცზორი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Kauczor v. Poland, no. 45219/06, no. 116**

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს საკანონმდებლო თუ სხვა ზომები პენიტენციალურ დაწესებულებებში სამედიცინო დახმარებაში, კერძოდ C პეპატიტის მკურნალობაში, არსებული სტრუქტურული შეუსაბამობის აღმოსაფხვრელად.

**პოღოსიანი საქართველოს ნინააღმდეგ
ღავთაძე საქართველოს ნინააღმდეგ**
Poghosyan v. Georgia, no. 9870/07, no. 116
Ghvartadze v. Georgia, no. 23204/07, no. 117

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, გაატაროს ზოგადი ღონისძიებები გაჭიანურებული წინასწარი პატიმრობის დროს სტრუქტურული პრობლემების აღმოსაფხვრელად.

**კაჟიტ დემირელი თურქეთის ნინააღმდეგ
Cahet Demirel v. Turkey, no. 18623/03, no. 121**

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს სათანადო ზომები, რომლითაც სახელმწიფოს მიერ საცხოვრებლით უზრუნველყოფის შესახებ დავებზე სასამართლოს გადაწყვეტილების აღუსრულებლობით, ან დაგვიანებით აღსრულებით გამოწვეული ზიანი ანაზღაურდება და ყველა მსგავსი კატეგორიის ჯერ კიდევ გადაუწყვეტელ საქმეზე დაზარალებულებს სათანადო კომპენსაცია მიეკუთვნებათ.

**ოლარუ და სხვები მოლდავეთის ნინააღმდეგ
Olaru and Others v. Moldova, nos. 476/07 et al., no. 121**

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, გაატაროს ზოგადი ღონისძიებები, მათ შორის განახორციელოს საკანონმდებლო ცვლილებები, რათა მისი სამართლებრივი ჩარჩოები შესაბამისობაში მოვიდეს კონვენციის M-10 მუხლის მოთხოვნებათ.

**მანოლი და სხვები მოლდავეთის ნინააღმდეგ
Manole and Others v. Moldova, no. 13936/02, no. 122**

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს სათანადო ზომები, რომლითაც სასამართლოს გადაწყვეტილების აღუსრულებლობის, ან დაგვიანებით აღსრულების შემთხვევაში მიყენებული ზიანი ანაზღაურდება და ყველა ამ კატეგორიის ჯერ კიდევ გადაუწყვეტელ საქმეზე დაზარალებულებს სათანადო კომპენსაცია მიეკუთვნებათ.

**იური ივანოვი უკრაინის წინააღმდეგ
Yuriy Nikolayevich Ivanov v. Ukraine, no. 40450/04, no. 123**

საპატიმრო დაწესებულებებში პატიმართა დიდი რაოდენობა მიჩნეულია სტრუქტურულ პრობლემად, რესპონდენტ სახელმწიფოს ეკისრება ვალდებულება, დაადგინოს საჩივრების განხილვის არაიურიდიული პროცედურა მდგომარეობის სწრაფად მოგვარებისათვის.

**ორჩოვსკი პოლონეთის წინააღმდეგ
Orchowski v. Poland, no. 17885/04, no. 123**

ბოსნია-ჰერცეგოვინამ დააგვიანა დადგენილი გადახდის გეგმის იმპლემენტაცია, რაც ითვალისწინებდა იმ თანხების გადახდას უცხოურ ვალუტაში, რომელიც შეტანილ იქნა იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის დაშლამდე; აღნიშნულთან დაკავშირებით აუცილებელია სპეციალური ღონისძიებების გატარება.

**სულჯაგიჩი ბოსნია-ჰერცეგოვინის წინააღმდეგ
Suljagić v. Bosnia and Herzegovina, no. 27912/02, no. 124**

გადაწყვეტილებების აღსრულება – ინდივიდუალური ღონისძიებები

რესპონდენტი სახელმწიფო ვალდებულია, განმცხადებელი გადაიყვანოს სპეციალიზებულ დაწესებულებაში და უზრუნველყოს პატიმრობის პირობების გონივრული მისადაგება პატიმრის სპეციფიკურ საჭიროებებთან.

**სლავომირ მუსიალი პოლონეთის წინააღმდეგ
Siawomir Musiai v. Poland, no. 28300/06, no. 115**

პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი

საკუთრება

უარი ბერძნული მართლმადიდებლური ფონდისათვის მიწის დაკანონებაზე, რომელსაც იგი უწყვეტად ფლობდა ოც წელზე მეტი ხნის განმავლობაში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**Bozcaada Kimisis Teodoku Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı თურქეთის წინააღმდეგ
Bozcaada Kimisis Teodoku Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı v. Turkey (no. 2), nos. 37639/03 et al., no. 117**

უარი უკანონო ადმინისტრაციული აქტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურებაზე იმ საფუძვლით, რომ აპლიკანტმა საჩივრით არასწორად მიმართა მოცემულ ადმინისტრაციულ ორგანოს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**პლეჩანოვი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Plechanow v. Poland, no. 22279/04, no. 121**

სოციალური სარგებლის გაუქმება, რომელიც შეცდომით მიეკუთვნა პირს რამდენიმე თვით ადრე მის გაუქმებამდე და რომელიც წარმოადგენდა აპლიკანტის ერთადერთ საარსებო წყაროს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მოსკალი პოლონეთის ნინააღმდეგ
Moskal v. Poland, no. 10373/05, no. 122**

სოციალური სარგებლის სრული, ავტომატური გაუქმება პირის სისხლის სამართლის დანაშაულში მხილებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**აპოსტოლაკისი საბერძნეთის ნინააღმდეგ
Apostolakis v. Greece, no. 39574/07, no. 123**

საკუთრებით მშვიდობიანი სარგებლობის უფლება

ბრძანება კონფისკაციის შესახებ, რომელიც მიღებულ იქნა კანონის ძალის არმქონე დებულებებზე დაყრდნობით: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სუდ ფონდი ს.რ.ლ. და სხვები იტალიის ნინააღმდეგ
Sud Fondi S.r.l. and Others v. Italy, no. 75909/01, no. 115**

ბერძნული მართლმადიდებლური ფონდისათვის მიწების რეგისტრაციაზე უარის თქმა, რომელსაც იგი უწყვეტად ფლობდა ოც წელზე მეტი ხნის განმავლობაში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**Bozcaada Kimisis Teodoku Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı თურქეთის ნინააღმდეგ
Bozcaada Kimisis Teodoku Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı v. Turkey (no. 2), nos. 37639/03 et al., no. 117**

გაჭიანურებული საქმის განხილვის სანაცვლოდ ე.ნ. „პინტოს“ კანონის შესაბამისად დაგვიანებული და არაადეკვატური კომპენსაციის მიკუთვნება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სიმალდონე იტალიის ნინააღმდეგ
Simaldone v. Italy, no. 22644/03, no. 117**

ხანდაზმულობის განსხვავებული ვადებისა და ათვლის წერტილების გამოყენება პირგასამტებლოს ოდენობის გამოსაანგარიშებლად სახელმწიფო და კერძო პირებს შორის შრომითი დავების განხილვისას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ზოუბოულიდისი საბერძნეთის ნინააღმდეგ
Zouboulidis v. Greece (no. 2), no. 36963/06, no. 120**

აპლიკანტის სასარგებლო გადაწყვეტილების იმგვარი აღსრულება, რამაც გამოიწვია მიკუთვნებული კომპენსაციის შემცირება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ზახარიევი ბულგარეთის ნინააღმდეგ
*Zaharievi v. Bulgaria, no. 22627/03, no. 121***

სოციალური სარგებლის სრული, ავტომატური გაუქმება პირის სისხლის სამართლის დანაშაულში მხილებისათვის: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**აპოსტოლაკისი საბერძნეთის ნინააღმდეგ
*Apostolakis v. Greece, no. 39574/07, no. 123***

შრომისუუნარობის პენსიის იმ საფუძვლით გაუქმება, რომ აპლიკანტი აღარ იყო შრომისუუნარო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ვიეշორეკი პოლონეთის ნინააღმდეგ
*Wieczorek v. Poland, no. 18176/05, no. 125***

ქონების ჩამორთმევა

შენობის ექსპროპრიაციის დროს კომპენსაციის გამოსაანგარიშებლად მისი მახასიათებლების გაუთვალისწინებლობა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**კაზაჩიოლლუ თურქეთის ნინააღმდეგ
*Kozacoplu v. Turkey, no. 2334/03, no. 116***

სოციალური სარგებელის გაუქმება, რომელიც შეცდომით მიეკუთვნა პირს რამდენიმე თვით ადრე მის გაუქმებამდე და რომელიც წარმოადგენდა აპლიკანტის ერთადერთ საარსებო წყაროს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**მოსკალი პოლონეთის ნინააღმდეგ
*Moskal v. Poland, no. 10373/05, no. 122***

ექსპროპრიაციის სანაცვლო კომპენსაცია, რომელიც სრულად მოხმარდა სასამართლო სარჯებს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**პერდიგაო პორტუგალიის ნინააღმდეგ
*Perdigao v. Portugal, no. 24768/06, no. 122***

საკუთრებით სარგებლობის კონტროლი

საბაჟო წესების დარღვევისათვის არაპროპორციული ფინანსური სახდელის დაკისრება, რომელიც გულისხმობდა ქონების კონფისკაციასა და ჯარიმას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გრიფჰორსტი საფრანგეთის ნინააღმდეგ
*Grifhorst v. France, no. 28336/02, no. 116***

პროცედურული გარანტიების არარსებობა აღსრულების საქმის წარმოებისას იმ მოვალისათვის, რომელსაც არ გააჩნდა სამართლებრივი დაცვის სათანადო საშუალებები: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ცეპენტერი ავსტრიის წინააღმდეგ
Zehentner v. Austria, no. 20082/02, no. 121**

საბაჟო ორგანოების მიერ კეთილსინდისიერი მესაკუთრის ქონების კონფისკაცია, რომლის ქონებაც მესამე პირებმა გამოიყენეს თავიანთი თაღლითური ქმედების დასაფარავად: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**Bowler International Unitსაფრანგეთის წინააღმდეგ
Bowler International Unit v. France, no. 1946/06, no. 121**

ბოსნია-ჰერცეგოვინის მიერ დადგენილი გადახდის გეგმის იმპლემენტაციის დაგვიანება, რაც ითვალისწინებდა იმ თანხების გადახდას უცხოურ ვალუტაში, რომელიც შეტანილ იქნა იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის დაშლამდე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სულჯაგიჩი ბოსნია-ჰერცეგოვინის წინააღმდეგ
Suljagić v. Bosnia and Herzegovina, no. 27912/02, no. 124**

პოზიტიური ვალდებულებები

უარი უკანონო ადმინისტრაციული აქტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურებაზე იმ საფუძვლით, რომ აპლიკანტმა საჩივრით არასწორად მიმართა მითითებულ ადმინისტრაციულ ორგანოს: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**პლეჩანოვი პოლონეთის წინააღმდეგ
Plechanow v. Poland, no. 22279/04, no. 121**

პირველი დამატებითი ოქმის მე-2 მუხლი

განათლების უფლება

მოსწავლეებს დროებით შეუჩერდათ საგანმანათლებლო პროცესი იმის გამო, რომ მათ განცხადებით მიმართეს ხელისუფლების ორგანოებს, რათა მათთვის ჩაეტარებინათ ქურთული ენის გაკვეთილები: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ირფან ტემელი და სხვები თურქეთის წინააღმდეგ
Erfan Temel and Others v. Turkey, no. 36458/02, no. 117**

მშობელთა რელიგიური და ფილოსოფიური შეხედულებების პატივისცემა

ჯვარცმის გამოსახულება სახელმწიფო სკოლის კლასებში: მიჩნეულ იქნა დარღვევად (საქმე განსახილველად გადაეცა დიდ პალატას).

**ლაუტსი იტალიის ნინაალმდეგ
Lautsi v. Italy, no. 30814/06, no. 124**

პირველი დამატებითი ოქმის მე-3 მუხლი

აზრის გამოხატვის თავისუფლება

ტერიტორიულ არჩევნებზე საარჩევნო ჯგუფის კანდიდატურების გაუქმება იმ საფუძვლით, რომ ისინი ატარებდნენ იმ ღონისძიებებს, რომლებიც მიჩნეულ იქნა არაკანონიერად, მათი ტერორისტულ ორგანიზაციასთან კავშირის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ექტებერია და სხვები ესპანეთის ნინაალმდეგ
Etxeberria and Others v. Spain, nos. 35579/03 et al., no. 120**

ევროპის პარლამენტის არჩევნებზე საარჩევნო ჯგუფის კანდიდატურების გაუქმება იმ საფუძვლით, რომ მისი წევრები ატარებდნენ იმ ღონისძიებებს, რომლებიც მიჩნეულ იქნა არაკანონიერად, მათი ტერორისტულ ორგანიზაციასთან კავშირის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ჰერიტარენ ზერენდა ესპანეთის ნინაალმდეგ
Herritarren Zerrenda v. Spain, no. 43518/04, no. 120**

საარჩევნო კანდიდატის წარდგენა

საარჩევნო კომისიამ არ აღასრულა სასამართლოს გადაწყვეტილება არჩევნებში მონაწილე პირის კანდიდატურის სიაში დაბრუნების შესახებ:: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**პეტკოვი და სხვები ბულგარეთის ნინაალმდეგ
Petkov and Others v. Bulgaria, nos. 77568/01, 178/02 and 505/02, no. 120**

ტერიტორიულ არჩევნებზე საარჩევნო ჯგუფის კანდიდატურების გაუქმება იმ საფუძვლით, რომ ისინი ატარებდნენ იმ ღონისძიებებს, რომლებიც მიჩნეულ იქნა არაკანონიერად, მათი ტერორისტულ ორგანიზაციასთან კავშირის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ექტებერია და სხვები ესპანეთის ნინაალმდეგ
Etxeberria and Others v. Spain, nos. 35579/03 et al., no. 120**

ევროპის პარლამენტის არჩევნებზე საარჩევნო ჯგუფის კანდიდატურების გაუქმება იმ საფუძვლით, რომ მისი წევრები ატარებდნენ იმ ღონისძიებებს, რომლებიც მიჩნეულ იქნა არაკანონიერად, მათი ტერორისტულ ორგანიზაციასთან კავშირის გამო: არ იქნა მიჩნეული დარღვევად.

**ჰერიტარენ ზერენდა ესპანეთის წინააღმდეგ
*Herritarren Zerrenda v. Spain, no. 43518/04, no. 120***

უარი ყოფილი სასულიერო პირისათვის საპარლამენტო არჩევნებში კანდიდატად რეგისტრაციის თაობაზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სეიდზადე აზერბაიჯანის წინააღმდეგ
*Seyidzade v. Azerbaijan, no. 37700/05, no. 125***

მე-4 დამატებითი ოქმის მე-2 მუხლი

მიმოსვლის თავისუფლება

მოვალისათვის შეუზღუდავად ქვეყნის დატოვების აკრძალვა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**გოჩევი ბულგარეთის წინააღმდეგ
*Gochev v. Bulgaria, no. 34383/03, no. 124***

მე-7 დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი

ქვეყნიდან უცხოელთა განდევნა (დეპორტაცია)

საპროცესო დაცვის საშუალებების არარსებობა იმ გადაწყვეტილების გასაჩივრებისათვის, რომელიც ქვეყანაში კანონიერად მყოფ უცხოელ მოქალაქეებს ართმევდა ქვეყანაში დარჩენის უფლებას: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**ნოლანი და კ. რუსეთის წინააღმდეგ
*Nolan and K. v. Russia, no. 2512/04, no. 116***

მე-7 დამატებითი ოქმის მე-4 მუხლი

Non bis in idem

წვრილმანი ხულიგნობისათვის პირისათვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრება და მისი სისხლის სამართლის პასუხისმგებაში მიცემა ხულიგნობისათვის, არსებითად იმავე ფაქტობრივი გარემოებების საფუძველზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სერგეი ზოლოტუხინი რუსეთის წინააღმდეგ
*Sergey Zolotukhin v. Russia, no. 14939/03, no. 116***

ჯარიმა მცირე საგადასახადო თაღლითობისათვის და არსებითად იმავე ფაქტზე – საწვავის დებეტის გამო – პირის დაჯარიმება: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**როუტსალაინი ფინეთის ნინააღმდეგ
Ruotsalainen v. Finland, no. 13079/03, no. 120**

მე-12 დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი

დისკრიმინაციის საერთო აკრძალვა

ბოშასა და ებრაელ მოქალაქეს არ მიეცათ საშუალება, უმაღლესი სახელმწიფო პოლიტიკური სამსახურის დასაკავებლად წარედგინათ თავიანთი კანდიდატურა: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სეჯიდიჩი და ფინჩი ბოსნია-ჰერცეგოვინის ნინააღმდეგ
Sejdic and Finci v. Bosnia and Herzegovina, nos. 27996/06 and 34836/06, no. 125**

რეგლამენტის 39-ე მუხლი

დროებითი ღონისძიებანი

დეპორტაცია, რომელიც განხორციელდა მიუხედავად იმისა, რომ ადამიანის უფლება-თა ევროპულმა სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება დროებითი ღონისძიებების შესახებ: მიჩნეულ იქნა კონვენციის 34-ე მუხლთან შეუსაბამოდ.

**ბენ ხემაისი იტალიის ნინააღმდეგ
Ben Khemais v. Italy, no. 246/07, no. 116**

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ რეგლამენტის 39-ე მუხლის შესაბამისად მიღებული დროებითი ღონისძიებების შესახებ გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა: მიჩნეულ იქნა კონვენციის 34-ე მუხლთან შეუსაბამოდ.

**პალადი მოლდავეთის ნინააღმდეგ
გრორი ალბანეთის ნინააღმდეგ
Paladi v. Moldova, no. 39805/05, no. 117
Grori v. Albania, no. 25336/04, no. 121**

გადაწყვეტილებები

მუხლი 1

სახელმწიფოთა პასუხისმგებლობა

ტერიტორიული განსჯადობა ერაყში ბრიტანეთის შეიარაღებული ძალების მიერ ერაყის მოქალაქეების დაკავებასთან დაკავშირებით: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

**აღ საადოონი და მუფდი გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
Al-Saadoon et Mufdhi c. Royaume-Uni, № 61498/08, № 120**

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის საფუძველზე შექმნილი სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოში შეტანილი საჩივარი საქმის წარმოების უსამართლობის თაობაზე: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**გალიჩი ნიდერლანდების ნინააღმდეგ
ბლაგოევიჩი ნიდერლანდების ნინააღმდეგ
Galisch v. the Netherlands, no. 22617/07, no. 120
Blagojević v. the Netherlands, no. 49032/07, no. 120**

დავა იმ საერთაშორისო ორგანიზაციის შიდასამართლებრივი სისტემიდან გამომდინარე, რომელსაც წევრი სახელმწიფოებისაგან დამოუკიდებლად გააჩნია სამართლებრივი სუბიექტუნარიანობა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ბეიგო ევროპის საბჭოს 46 წევრი სახელმწიფოს ნინააღმდეგ
Beygo c. 46 Etats membres du Conseil de l'Europe, № 36099/06, № 120**

მუხლი 2

მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი

სიცოცხლე

სასიკვდილო განაჩენი

ერაყის ხელისუფლებისათვის იმ პირების გადაცემა, რომლებიც იმყოფებოდნენ ბრიტანული შეიარაღებული ძალების კონტროლის ქვეშ და რომელთაც ბრალი ედებოდათ ისეთი დანაშაულის ჩადენაში, რისთვისაც გათვალისწინებული იყო სიკვდილით დასჯა: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

**აღ-საადოონი და მუფდი გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
Al-Saadoon et Mufdhi c. Royaume-Uni, № 61498/08, № 120**

გუცლი 3

არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობა და დასჯა

ბოშა ქალის სტერილიზაცია, რაც, მისივე მტკიცებით, ჩაუტარდა მისი თანხმობის გარეშე: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

**ვ.ს. სლოვაკეთის ნინააღმდეგ
V.C. c. Slovaquie, n° 18968/07, n° 120**

არასაქმარისი ოდენობის მოხუცებულობის პენსია ცხოვრების ადეკვატური სტანდარტების უზრუნველსაყოფად: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ბუდინა რუსეთის ნინააღმდეგ
Budina c. Russie, n° 45603/05, n° 120**

პოზიტიური ვალდებულებები

მინისტრების პასუხისმგებაში მიუცემლობა დაკავებულების ხანძარში დაღუპვის ფაქტზე: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ვან მელი და სხვები ნიდერლანდების ნინააღმდეგ
Van Melle and Others v. the Netherlands, no. 19221/08, no. 122**

განდევნა (დეპორტაცია)

თავშესაფრის შესახებ მოთხოვნის უარყოფა იმ მოტივით, რომ განმცხადებლებმა არ მოითხოვეს დაცვა მათი წარმოშობის ქვეყნის ხელისუფლებისაგან, კერძო პირთა მიერ ჩადენილი ქმედებების გამო: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ა.მ. და სხვები შვედეთის ნინააღმდეგ
A.M. and Others v. Sweden, no. 38813/08, no. 120**

გუცლი 5

მე-5 მუხლის პირველი ნაწილი

კანონიერი დაკავება ან დაპატიმრება

სავარაუდოდ პოლიტიკური მოტივით ცნობილი ბიზნესმენის დაკავება, რომელიც მხარს უჭერდა ოპოზიციურ ძალებს: დასაშვებად იქნა ცნობილი

**ხოდორკოვსკი რუსეთის ნინააღმდეგ
Khodorkovskiy c. Russie, n° 5829/04, n° 119**

გუცლი 6

მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის გამოყენება (სამოქალაქო საქმეებზე)

უარი საპარლამენტო არჩევნების დროს დამკვირვებლებისათვის საარჩევნო კომისიის დოკუმენტების მიღების თაობაზე: მე-6 მუხლი არ იქნა გამოყენებული.

*Geraguyn Khorhurd Patgamavorakan Akumb სომხეთის ნინააღმდეგ
Geraguyn Khorhurd Patgamavorakan Akumb c. Arménie, n° 11721/04, n°*

თავშესაფრის მაძიებელმა ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელი აღძრა თავშესაფრის მიღებაზე უარის გამო: მე-6 მუხლი არ იქნა გამოყენებული.

*პანჯეჰეიგალეჰი დანიის ნინააღმდეგ
Panjeheighalehei v. Denmark, no. 11230/07, no. 123*

სასამართლოსადმი მიმართვის უფლება

მეორე მსოფლიო ომის დროს იძულებითი მუშაობის გამო კომპენსაციის დანიშვნის საქმეების განხილვისას გერმანიის სასამართლოებისათვის იურისდიქციული იმუნიტეტის მინიჭება: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

*გროში საფრანგეთის ნინააღმდეგ
Grosz c. France, n° 14717/06, n° 120*

საქმის სამართლიანი განხილვა

შრომითი დავებისას ნატოს შიდადებულებით გათვალისწინებული სამართლებრივი მექანიზმის შესაბამისობა საქმის სამართლიანი განხილვის მოთხოვნებთან: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

*გასპარინი იტალიისა და ბელგიის ნინააღმდეგ
Gasparini v. Italy and Belgium, no. 10750/03, no. 119*

დავა იმ საერთაშორისო ორგანიზაციის შიდასამართლებრივი სისტემიდან გამომდინარე, რომელსაც წევრი სახელმწიფოებისაგან დამოუკიდებლად გააჩნია სამართლებრივი სუბიექტუნარიანობა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

*რამბუს ინკორპორაცია გერმანიის ნინააღმდეგ
Rambus Inc. c. Allemagne, n° 40382/04, n° 120*

უმაღლესმა კომერციულმა სასამართლომ გააუქმა სავალდებულო და კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებები საზედამხედველო საქმის წარმოების ახალი წესების შესაბამისად: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

*შპს „ლინკ ოილ SPB“ რუსეთის ნინააღმდეგ
OOO Link Oil SPB c. Russie, n° 42600/05, n° 120*

შეჯიბრებითობა

ევროკავშირის სასამართლომ მესამე პირს არ მისცა საშუალება, ეპასუხა გენერალური ადვოკატის (ევროკავშირის სასამართლოს მოხელე) მოსაზრებებისათვის: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

Coöperatieve Producentenorganisatie van de Nederlandse Kokkelvisserij U.A. c. Pays-Bas, no 13645/05, no 115

მხარეთა თანასწორობა

წესი, რომლის მიხედვითაც მოსამართლეები თავისუფლდებიან სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან იმ საქმეზე, სადაც ისინი მხარეებად გამოდიან: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

გუვეია გომეს ფერნანდესი და ფრეიტას ე კოსტა პორტუგალიის წინააღმდეგ
Gouveia Gomes Fernandes et Freitas e Costa c. Portugal, no 1529/08, no 119

გონივრული ვადა

ე.წ „პინტოს“ ზომების ეფექტურობა ადმინისტრაციული სამართალწარმოების ხანგრძლივობასთან დაკავშირებით, სადაც საქმის დაჩქარებული წესით განხილვაზე მოხსოვნა არ იქნა დაყენებული: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

დადი იტალიის წინააღმდეგ
Daddi v. Italy, no. 15476/09, no. 120

მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის გამოყენება (სისხლის სამართლის საქმეებზე)

გარემოებანი, რომელთა არსებობის დროსაც აუცილებელია გადაწყვეტილების გასაჩივრებამდე ჯარიმის სახით ფიქსირებული თანხის გადახდის ვალდებულება: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

შნაიდერი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Schneider v. France, no. 49852/06, no. 121

საქმის სამართლიანი განხილვა

სავარაუდო პროცესუალური ნაკლოვანებები საგადასახადო ჯარიმებთან დაკავშირებით: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

OAO Neftyanaya kompaniya YUKOS რუსეთის წინააღმდეგ
OAO Neftyanaya kompaniya YUKOS v. Russia, no. 14902/04, no. 115

გონივრული ვადა

სისხლის სამართლის საქმის გაჭიანურებული წარმოება იმ პატიმრის მიმართ, რომელიც სასჯელს იხდიდა საზღვარგარეთ: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**პასარისი საპერძეთის წინააღმდეგ
Passaris v. Greece, no. 53344/07, no. 123**

მე-6 მუხლის მე-3 ნაწილის „d“ ქვეპუნქტი

მოწმეთა დაკითხვა

პრალდებულს არ მიეცა საშუალება, მონაწილეობა მიეღო გაუპატიურების საქმეზე დაზარალებულის დაკითხვაში, რომელმაც თავი მოიკლა ამ ფაქტის პოლიციაში განცხადების შემდეგ: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**მიკა შვედეთის წინააღმდეგ
Mika v. Sweden, no. 31243/06, no. 115**

მუხლი 7

მე-7 მუხლის პირველი ნაწილი

Nullum crimen sine lege

ხელშემკვრელი სახელმწიფოს უნივერსალური იურისდიქცია წამებისა და ბარბაროსული ქმედების შემცველი დანაშაულების გამოძიებაზე, მიუხედავად მოცემულ სახელმწიფოში გამოცხადებული ამნისტიისა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ოულდ დაჰი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Ould Dah v. France, no. 13113/03, no. 117**

მუხლი 8

პირადი ცხოვრება

ტელევიზორის დალუქვა სამაუწყებლო გადასახადის გადაუხდელობის გამო: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფაჩიო იტალიის წინააღმდეგ
Faccio v. Italy, no. 33/04, no. 118**

აპლიკანტს უარი ეთქვა მოთხოვნაზე – მისი გარდაცვლილი მამა აღიარებულიყო იმ კაცის შვილად, რომელსაც იგი მიიჩნევდა თავის პაპად: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**მენენდეზ გარსია ესპანეთის წინააღმდეგ
Menéndez García v. Spain, no. 21046/07, no. 119**

საგაზეთო სტატიამ და სატელევიზიო გადაცემამ ეჭვქვეშ დააყენა ბიზნესმენის რე-პუტაცია: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**პიპი თურქეთის ნინააღმდეგ
Pipi v. Turkey, no. 4020/03, no. 119**

პრეტენზია უსიამოვნო ზემოქმედების შესახებ, რომელიც გამოწვეული იყო საცხოვრებელ შენობაში გახსნილი კბილის სამკურნალო კლინიკით: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**გალევი და სხვები ბულგარეთის ნინააღმდეგ
Galev and Others v. Bulgaria, no. 18324/04, no. 122**

გარეულ ცხოველებზე სამონადირეო ძალით ნადირობის კანონით დადგენილი აკრძალვა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფრენდი და სხვები გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
Friend and Others v. the United Kingdom, nos. 16072/06 and 27809/08, no. 124**

პირადი და ოჯახური ცხოვრება

ხელისუფლების ორგანოების უარი აპლიკანტის მოთხოვნაზე – გაეტარებინათ სპეციალური ღონისძიებანი გარემოს დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**გრენპეასი, ვ. და სხვები გერმანიის ნინააღმდეგ
Greenpeace e.V. and Others v. Germany, no. 18215/06, no. 119**

ბოშა ქალის სტერილიზაცია, რაც, მისივე მტკიცებით, ჩატარდა მისი თანხმობის გარეშე: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

**ვ.ც. სლოვაკეთის ნინააღმდეგ
V.C. c. Slovaquie, n° 18968/07, n° 120**

განდევნა (დეპორტაცია)

უარი თავმესაფრის შესახებ მოთხოვნაზე, მიუხედავად იმისა, რომ განმცხადებლის ოჯახი ითხი წლის განმავლობაში ცხოვრობდა მასპინძელ სახელმწიფოში: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ა.მ. და სხვები შვედეთის ნინააღმდეგ
A.M. and Others v. Sweden, no. 38813/08, no. 120**

საცხოვრისი

პრეტენზია უსიამოვნო ზემოქმედების შესახებ, რომელიც გამოწვეული იყო საცხოვრებელ შენობაში გახსნილი კბილის სამკურნალო კლინიკით: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**გალევი და სხვები ბულგარეთის წინააღმდეგ
Galev and Others v. Bulgaria, no. 18324/04, no. 122**

გარეულ ცხოველებზე სამონადირეო ძალით ნადირობის კანონით დადგენილი აკრძალვა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფრენდი და სხვები გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ
Friend and Others v. the United Kingdom, nos. 16072/06 and 27809/08, no. 124**

პოლიციის მიერ დირიჟორის გასახდელში პირის იდენტიფიკაციის შემოწმება: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ჰარტუნგი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Hartung v. France, no. 10231/07, no. 124**

მუხლი 9

რელიგიის თავისუფლება

აპლიკანტებმა რელიგიური მოსაზრებების გამოუარი განაცხადეს საგადასახადო იდენტიფიკაციის ნომერზე: მიჩნეულ იქნა დარღვევად.

**სკუგარი და სხვები რუსეთის წინააღმდეგ
Skugar and Others v. Russia, no. 40010/04, no. 125**

რელიგიისა და რწმენის თავისუფლება

იმ მონაფეთა სკოლიდან გარიცხვა, რომლებმაც უარი განაცხადეს რელიგიური კუთვნილების მიმანიშნებელი სიმბოლოს მოცილებაზე გაკვეთილების მიმდინარეობის დროს: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**აკტაში საფრანგეთის წინააღმდეგ
ბაირაკი საფრანგეთის წინააღმდეგ
უამალედინი საფრანგეთის წინააღმდეგ
გაზალი საფრანგეთის წინააღმდეგ
იასვირ სინლი საფრანგეთის წინააღმდეგ
რაჯიტ სინლი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Aktas v. France, no. 43563/08, no. 121
Bayrak v. France, no. 14308/08, no. 121
Gamaleddyn v. France, no. 18527/08, no. 121
Ghazal v. France, no. 29134/08, no. 121
Jasvir Singh v. France, no. 25463/08, no. 121
Ranjit Singh v. France, no. 27561/08, no. 121**

მუხლი 10

ინფორმაციის მიღების თავისუფლება

ტელევიზორის დალუქვა სამაუწყებლო გადასახადის გადაუხდელობის გამო: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფაჩიო იტალიის წინააღმდეგ
Faccio v. Italy, no. 33/04, no. 118**

ინფორმაციის გადაცემის თავისუფლება

თავისუფლების ათი წლით აღკვეთა საიდუმლო გრიფის არმქონე ინფორმაციის გადაცემისათვის საზღვარგარეთის დაზვერვის სამსახურის თანამშრომლისათვის: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ბოჯოლიანი სომხეთის წინააღმდეგ
Bojolyan v. Armenia, no. 23693/03, no. 124**

მუხლი 11

მშვიდობიანი შეკრების თავისუფლება

ჯარიმის დაკისრება იმ მშვიდობიანი შეკრების ორგანიზატორისთვის, რომლის ჩატარებაც არ იყო წინასწარ შეთანხმებული ხელისუფლების ორგანოებთან: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**სკიბა პოლონეთის წინააღმდეგ
Skiba v. Poland, no. 10659/03, no. 121**

არასანქცირებული დემონსტრაციის გამართვა უსაფრთხოების თვალსაზრისით დაუცველ ადგილას: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**რაი და ევანსი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ
Rai and Evans v. the United Kingdom, nos. 26258/07 and 26255/07, no. 124**

გარეულ ცხოველებზე სამონადირეო ძალლით ნადირობის კანონით დადგენილი აკრძალვა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფრენდი და სხვები გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ
Friend and Others v. the United Kingdom, nos. 16072/06 and 27809/08, no. 124**

გაერთიანების თავისუფლება

უმწეო მოსახლეობისათვის ძირითადად ღორის ხორცისაგან დამზადებული საკვების დარიგების აკრძალვა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

საფრანგეთის სოლიდარიზმის გაერთიანება საფრანგეთის წინააღმდეგ
Association Solidarité des Français v. France, no. 26787/07, no. 120

მუხლი 13

ეფექტური ღონისძიებანი

ე.წ. “პინტოს” წესების ეფექტურობა გაჭიანურებულ ადმინისტრაციულ საქმეთა განსილვისას: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

დადი იტალიის წინააღმდეგ
Daddi v. Italy, no. 15476/09, no. 120

მუხლი 14

დისკრიმინაცია (მე-6 მუხლის პირველი ნაწილი)

წესი, რომლის მიხედვითაც მოსამართლები თავისუფლდებიან სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან იმ საქმეზე, სადაც ისინი მხარეებად გამოდიან: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

გუვეია გომეს ფერნანდესი და ფრეიტას ე კოსტა პორტუგალიის წინააღმდეგ
Gouveia Gomes Fernandes et Freitas c. Portugal, nº 1529/08, nº 119

დისკრიმინაცია (მუხლი მე-9)

იმ მოწაფეთა სკოლიდან გარიცხვა, რომლებმაც უარი განაცხადეს რელიგიური კუთვნილების მიმანიშნებელი სიმბოლოს მოცილებაზე გაკვეთილების მიმდინარეობის დროს: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

აკტაში საფრანგეთის წინააღმდეგ
ბაირაკი საფრანგეთის წინააღმდეგ
უამაღლედინი საფრანგეთის წინააღმდეგ
გაზალი საფრანგეთის წინააღმდეგ
იასვირ სინდი საფრანგეთის წინააღმდეგ
რანჯიტ სინდი საფრანგეთის წინააღმდეგ
Aktas v. France, no. 43563/08, no. 121
Bayrak v. France, no. 14308/08, no. 121
Gamaleddyn v. France, no. 18527/08, no. 121
Ghazal v. France, no. 29134/08, no. 121
Jasvir Singh v. France, no. 25463/08, no. 121
Ranjit Singh v. France, no. 27561/08, no. 121

დისკრიმინაცია (პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი)

მეორე მსოფლიო ომის შედეგად დაობლებული, მხოლოდ ერთი კატეგორიის ბავშვების ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ომის შედეგად დაობლებულ ბავშვთა ეროვნული ასოციაცია
საფრანგეთის ნინააღმდეგ**
Association nationale des pupilles de la Nation v. France, no. 22718/08, no. 123

მუხლი 33

სახელმწიფოთაშორისი საქმეები

განცხადებულ უკანონო მოქმედებათა მთელი რიგი, რამაც გამოიწვია საქართველოს მოქალაქეთა კონვენციით გარანტირებული უფლებების არაერთგზისი დარღვევა: დასაშვებად იქნა ცნობილი (იურისდიქცია გადაეტარა დიდ პალატას).

საქართველო რუსეთის ნინააღმდეგ
Georgia v. Russia (no. I), no. 13255/07, nos. 120 and 125

მუხლი 34

**საჩივრით მიმართვის (პეტიციის) უფლების განხორციელებაში
ხელის შეშლა**

სასამართლოს მითითების შეუსრულებლობა აპლიკანტის მშობლიურ ქვეყანაში დეპორტაციისაგან თავის შეკავების შესახებ, სადაც მის ნინააღმდეგ შესაძლებელია გამოეტანათ სასიკვდილო განაჩენი: მიჩნეულ იქნა დასაშვებად.

ალ-საადოონი და მუფდჰი გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
Al-Saadoon and Mufdhi v. the United Kingdom, no. 61498/08, no. 120

მუხლი 35

35-ე მუხლის პირველი ნაწილი

ქმედითი შიდასამართლებრივი მისაგებელი (იტალია)

ე.წ. “პინტოს” წესების ეფექტურობა გაჭიანურებულ ადმინისტრაციულ საქმეთა განხილვისას: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

დადი იტალიის ნინააღმდეგ
Daddi v. Italy, no. 15476/09, no. 120

ქმედითი შიდასამართლებრივი მისაგებელი (რუსეთი)

საზედამხედველო წესით უმაღლესი კომერციული საქმეების განმხილველი სასამართლოს მიერ საქმის განმეორებით განხილვა კომერციულ საქმეთა წარმოების შესახებ ახალი კოდექსის შესაბამისად: ეფექტური მისაგებელი.

**კოვალიოვი და სხვები რუსეთის ნინაალმდეგ
*Kovaleva and Others v. Russia, no. 6025/09, no. 120***

საზედამხედველო წესით საქმის განმეორებით განხილვა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში შეტანილი ცვლილების შესაბამისად: არაეფექტური მისაგებელი.

**მარტინეცი რუსეთის ნინაალმდეგ
*Martynets v. Russia, no. 29612/09, no. 124***

ექვსთვიანი ვადა

კონვენციის სპეციალური კრიტერიუმის გათვალისწინებით ექვსთვიანი ვადის გამოანგარიშება: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ოტო გერმანიის ნინაალმდეგ
*Otto v. Germany, no. 21425/06, no. 124***

35-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი

ანონიმური განაცხადი

აპლიკანტმა თავისი ვინაობა არ გაუმხილა ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოს: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**„ბლონდი“ ნიდერლანდების ნინაალმდეგ
*“Blondje” v. the Netherlands, no. 7245/09, no. 122***

35-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი

არსებითად იგივე განაცხადი

საჩივრები პირთა დაუსაბუთებელი დაკავების თაობაზე, რომლებიც განიხილა გაეროს სამუშაო ჯგუფმა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**პერალდი საფრანგეთის ნინაალმდეგ
*Peraldi v. France, no. 2096/05, no. 118***

35-ე მუხლის მე-3 ნაწილი

Ratione temporis კომპეტენცია

აპლიკანტის რწმუნებულმა ვერ წარმოადგინა აპლიკანტის მიერ ხელმოწერილი მინდობილობა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**პოსტი ნიდერლანდების ნინაალმდევგ
Post v. the Netherlands, no. 21727/08, no. 115**

საჩივარი გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციით დაფუძნებულ საერთაშორისო სისხლის სამართლებრივ ტრიბუნალში არსებული საპროცესო არასამართლიანობის შესახებ: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**გალიჩი ნიდერლანდების ნინაალმდევგ
ბლაგოვეზიჩი ნიდერლანდების ნინაალმდევგ
Galisch v. the Netherlands, no. 22617/07, no. 120
Blagojević v. the Netherlands, no. 49032/07, no. 120**

დავა იმ საერთაშორისო ორგანიზაციის შიდასამართლებრივი სისტემიდან გამომდინარე, რომელსაც წევრი სახელმწიფოებისაგან დამოუკიდებლად გააჩნია სამართლებრივი სუბიექტუნარიანობა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ბეიგო ევროპის საბჭოს 46 წევრი სახელმწიფოს ნინაალმდევგ
Beygo c. 46 Etats membres du Conseil de l'Europe, n° 36099/06, n° 120**

მეუღლე, რომელსაც სურდა გაეგრძელებინა დავა თავისი გარდაცვლილი მეუღლის მიერ შეტანილ განაცხადთან დაკავშირებით: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**დუპინი ხორვატიის ნინაალმდევგ
Dupin v. Croatia, no. 36868/03, no. 121**

მუხლი 37

37-ე მუხლის პირველი ნაწილი

**გადაწყვეტილება საქმის განხილვის გაგრძელების შესახებ
არ იქნა გამართლებული**

საქმე დამთავრდა მორიგებით, თუმცა უფრო ქმედითი იქნებოდა მისაგებელი, თუ აპლიკანტის განცხადების საფუძველზე საქმის წარმოება განახლდებოდა: აღდგენილ იქნა განსახილველ საქმეთა სიაში.

**კავაკი თურქეთის ნინაალმდევგ
Kavak v. Turkey, nos. 34719/04 and 37472/05, no. 119**

37-ე მუხლის მე-2 ნაწილი

საჩივრის განსახილველ საქმეთა ნუსხაში აღდგენა

დავის მეგობრული მორიგების პირობებისადმი შეუსაბამობა: ამორიცხულ იქნა განსახილველ საქმეთა სიიდან.

**კატიონი სერბეთის ნინააღმდეგ
Katik v. Serbia, no. 13920/04, no. 121**

პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი

საკუთრებით მშვიდობიანი სარგებლობის უფლება

ტელევიზორის დალუქვა სამაუწყებლო გადასახადის გადაუხდელობის გამო: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფაჩიო იტალიის ნინააღმდეგ
Faccio v. Italy, no. 33/04, no. 118**

საკუთრებით სარგებლობის კონტროლი

იმ შენობათა კონფისკაცია, რომლებიც არაერთგზის იქნა გამოყენებული ადამიანის ტრეთიკინგისა და ექსპლუატაციის დანაშაულების ჩადენის დროს: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ტასი ბელგიის ნინააღმდეგ
Tas v. Belgium, no. 44614/06, no. 119**

გარეულ ცხოველებზე სამონადირეო ძალით ნადირობის კანონით დადგენილი აკრძალვა: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**ფრენდი და სხვები გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
Friend and Others v. the United Kingdom, nos. 16072/06 and 27809/08, no. 124**

პირველი დამატებითი ოქმის მე-2 მუხლი

მშობელთა რელიგიური და ფილოსოფიური შეხედულებების პატივისცემა

სახელმწიფო საშუალო სკოლებში მოსწავლეებისათვის ეთიკის სავალდებულო გაკვეთილები განთავისუფლების პირობის არარსებობით: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

**აპელ-ირგანგი და სხვები გერმანიის ნინააღმდეგ
Appel-Irrgang and Others v. Germany, no. 45216/07, no. 123**

მე-4 დამატებითი ოქმის მე-2 მუხლი

მიმოსვლის თავისუფლება

დედის მიერ ბავშვის გადაადგილების შეყოვნება: დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

*D.J. და A.-K.R. v. Romania, რუმინეთის ნინააღმდეგ
D.J. and A.-K.R. v. Romania, no. 34175/05, no. 123*

მე-13 დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი

სიკვდილით დასჯის გაუქმება

ერაყში დისლოცირებული ბრიტანეთის შეიარაღებული ძალების მიერ დაკავებულ ეჭვმიტანილთა ერაყის ხელისუფლების ორგანოებისათვის გადაცემა, როდესაც ჩადენილი ქმედებებისათვის დაკავებულებს ემუქრებოდათ სასიკვდილო განაჩენი: დასაშვებად იქნა ცნობილი.

*ალ-საადონი და მუფდჰი გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ
Al-Saadoon and Mufdhi v. the United Kingdom, no. 61498/08, no. 120*

შეინარჩუნოთ მას

შეინარჩუნოთ მარტივი სამართლებრივი დოკუმენტები

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №32 ტელ.: (995 32) 985172
www.supremecourt.ge

The Supreme Court of Georgia
32, Br. Zubalashvili str., Tbilisi 0110, Tel.: (995 32) 985172
www.supremecourt.ge